

Ympäristö- ja maa-aineslupahakemus

Tornio, Laivajärven louhimo 851-418-21-82 ja

määräala kiinteistöstä Mäki 851-418-21-52

Sisältö

1	Yleistiedot hakijasta ja suunnitelma-alueesta	1
1.1	Haettavat luvanvaraiset toiminnot ja aloittaminen vakuutta vastaan	1
1.2	Hakijan yhteystiedot	1
1.3	Tiedot alueesta	2
1.4	Voimassa olevat lupapäätökset sekä sopimukset	3
1.5	Kartta-aineisto	3
2	Suunnitelma-alue ja sen ympäristö	4
2.1	Nykytila	4
2.2	Liikenneyhteydet ja liikennemäärät	5
2.3	Kaavoitus	5
2.4	Naapuritiedot	7
2.5	Pohja- ja pintavesiolosuhteet ja vesien pumppaaminen	8
2.6	Luonnonolosuhteet ja suojellut kohteet	10
3	Ottamissuunnitelma	10
3.1	Ottamistoiminnan kuvaus, työvaiheet ja käytettävä kalusto	10
3.2	Turvallisuus ottamistoiminnan aikana	11
3.3	Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma	11
3.4	Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö	11
4	Toiminnankuvaus	12
4.1	Toiminta-ajat	12
4.2	Tuotantomäärät ja käytettävät materiaalit	12
4.3	Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi	12
5	Toiminnan ympäristövaikutukset	13
5.1	Maisema	13
5.2	Melu ja värinä	13
5.3	Maaperä ja vesistö	13
5.4	Päästöt ilmaan	13
5.5	Toiminnassa syntyvät jätteet ja niiden käsittely	14
5.6	Arvio BAT:n ja BEP:n soveltamisesta	14
5.7	Riskit ja vahinkotapaukset	15
5.8	Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen	15
5.9	Ehdotus ympäristövaikutusten tarkkailuksi	16
	Liitteet	16

1 Yleistiedot hakijasta ja suunnitelma-alueesta

1.1 Haettavat luvanvaraiset toiminnot ja aloittaminen vakuutta vastaan

Tämä on maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukainen yhteinen lupahakemus, jolla haetaan edellä mainittujen lakikohtien mukaista yhteistä lupaa Tornion Laivakallioon kiinteistöille Louhimo 851-418-21-82 ja määräalalle kiinteistöstä Mäki 851-418-21-52 (sijaintikartat liitteessä 1.). Lupaa haetaan 10 vuodeksi. Maa-aines ja ympäristölupaa haetaan yhteiskäsittelylupahakemuksena Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta. Hakemuksessa on esitetty ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa sekä maa-aineslaissa ja -asetuksessa vaadittavat tiedot.

Lupaa haetaan seuraaville toiminnoille (peruste luvanhaululle, toimialatunnus):

- Maa-ainesten ottaminen (MAL 4.1 §)
- Muu kivenlouhinta (YSL 27 § liite 1, taulukko 2, TOL: 08111)
- Siirrettävä kivenmurskaamo (YSL 27 §, liite 1, taulukko 2, TOL: 08120)
- Lupa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta (YSL 199 § ja MAL 21 §)

Perustelut toiminnan aloittamiselle vakuutta vastaan:

Lupaa haetaan aloittaa vakuutta vastaan voimassa olevien lupien mukaiselle alueelle tilalla Laivajärven louhimo 851-418-21-82. Hakija ei näe, että aloittaminen vakuutta vastaan tekisi siten muutoksenhakua hyödyttömäksi. Alue on maakuntakaavassa varattu hakemuksen mukaiselle toiminnalle. Vakuudeksi esitetään 10 000 euroa.

1.2 Hakijan yhteystiedot

Hakija Peab Industri Oy

Yhteystiedot Peab Industri Oy
Karvaamokuja 2a
00380 Helsinki
etunimi.sukunimi@swerock.fi

Y-tunnus 2977551-2, kotipaikka Helsinki

Lupapäätöksen postitusosoite

Peab Industri Oy / Luvat
Karvaamokuja 2a
00380 Helsinki

Päätöksen sähköinen lähettäminen seuraavaan osoitteeseen:
luvat@peabindustri.fi

Laskutustiedot

Peab Industri Oy
OVT-tunnus / verkkolaskuosoite: 003729775512
Operaattori: Basware Oyj, välittäjä-tunnus BAWCFI22
PDF-laskut: laskut.peab_industri@bscs.basware.com
Laskut postitse: Peab Industri Oy, PL 1098, 00026 BASWARE
Viite: 200592

Yhteyshenkilöt

Hakemuksen osalta

Ympäristöasiantuntija Mikko Sipola
Elektroniikkatie 11, 90590 Oulu
040 651 7807
mikko.sipola@swerock.fi

Toiminnasta alueella vastaa

Työpäällikkö Simo Kivimäki
Elektroniikkatie 11, 90590 Oulu
050 390 0600
simo.kivimaki@swerock.fiYmpäristövahinkovakuutus
Vakuutuksen numeroIf Vahinkovakuutus Oyj
SP2529777.3.1

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

ISO 14001

1.3 Tiedot alueesta

Kiinteistöt, niiden pinta-alat ja omistajat	Laivajärven louhimo, 6,546 ha, 851-418-21-82, hakija omistaa kiinteistön Mäki, noin 2 ha määräala 851-418-21-52, yksityinen omistaja Lainhuutotodistukset ovat liitteessä 2.	
Lähiosoite:	Laivajärventie 434	
Koordinaatit (ETRS-TM35FIN)	pohjoinen (N): 7306523 itä (E): 380422	
Suunnitelma-alueen pinta-ala (ha)	8,3 ha	Suunnitelma-alueen sisäpuolelle sijoittuu kaikki ottotoimintaan liittyvät toiminnot, kuten ottamis-, varastointi- ja tukitoiminta-alueet.
Ottamisalueen pinta-ala (ha)	5,8 ha	Ottamisalueella tarkoitetaan aluetta, jonka sisällä ottamiseen liittyvät muut järjestelyt, kuten murskaus, louhinta, pintamaiden käsittely ja jälkihoitotoimet, tapahtuvat.
Alin ottotaso (N ₂₀₀₀) -10	Pohjaveden arvioitu korkeus (N ₂₀₀₀) +20	
☐ Sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella ☒ Ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella		
Ottamisaika (vuosina) 10	Kalliokiviaineksen kokonaisottomäärä (m ³) 870 000	
Arvioitu vuotuinen otto kiintokuutiometreinä (m ³) 0-87 000		

1.4 Voimassa olevat lupapäätökset sekä sopimukset

Tämän hakemuksen mukaisella toiminnalla on tarkoitus jatkaa maa-ainesten ottotoimintaa hakijan olemassa olevalla ottamisalueella sekä laajentaa sitä pohjoiseen kiinteistölle Mäki.

Haettavalla yhteislupalla on tarkoitus korvata sen lainvoimaiseksi tullessa Meri-Lapin ympäristölautakunnan 28.10.2014 § 136 myöntämä maa-aineslupa, joka on voimassa 30.6.2024 saakka sekä Meri-Lapin ympäristölautakunnan 16.12.2014 § 148 myöntämä ympäristölupa louhinnalle ja murskaukselle, joka on voimassa 30.9.2025 saakka.

Alueella on Pohjois-Suomen aluehallintoviraston antama vesilain mukainen päätös (26.8.2014, Nro 53/2014/2, Dnro PSAVI/7/04.09/2014), jossa on annettu lupa louhoksen tyhjentämiseen vedestä ja pohjavedenpinnan alentamiseen sekä oikeus johtaa avolouhokseen tulevia pinta- ja pohjavesiä hakemuksen mukaisesti louhosalueen ulkopuolelle olemassa oleviin metsäoajiin. Lupa päättyy 30.9.2024. Hakija on saanut uuden vesilain mukaisen luvan louhoksen tyhjentämiseen vedestä, pohjavedenpinnan alentamisen ja vesien johtamiseen (24.6.2024, Nro 81/2024 Dnro PSAVI/12246/2022). Päätös ei ole lainvoimainen kirjoitushetkellä. Lupa on voimassa 10 vuotta lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Hakija on tehnyt kiinteistön Mäki omistajien kanssa kiinteistökaupan esisopimuksen 23.9.2022. Sopimus on hakemuksen liitteenä 3. (salassapidettävä). Suostumukset ottamisesta kiinteistöjen 851-418-24-9, 851-418-21-52 ja 851-418-21-31 rajoihin saakka ovat liitteessä 13.

1.5 Kartta-aineisto

Suunnitelmapakat (liitteet 4.-7.) on laatinut insinööri Mikko Sipola.

Kartta-aineisto sisältää Maanmittauslaitoksen maastotietokannan aineistoa. Koordinaatisto ETRS-TM35FIN korkeusjärjestelmä N2000.

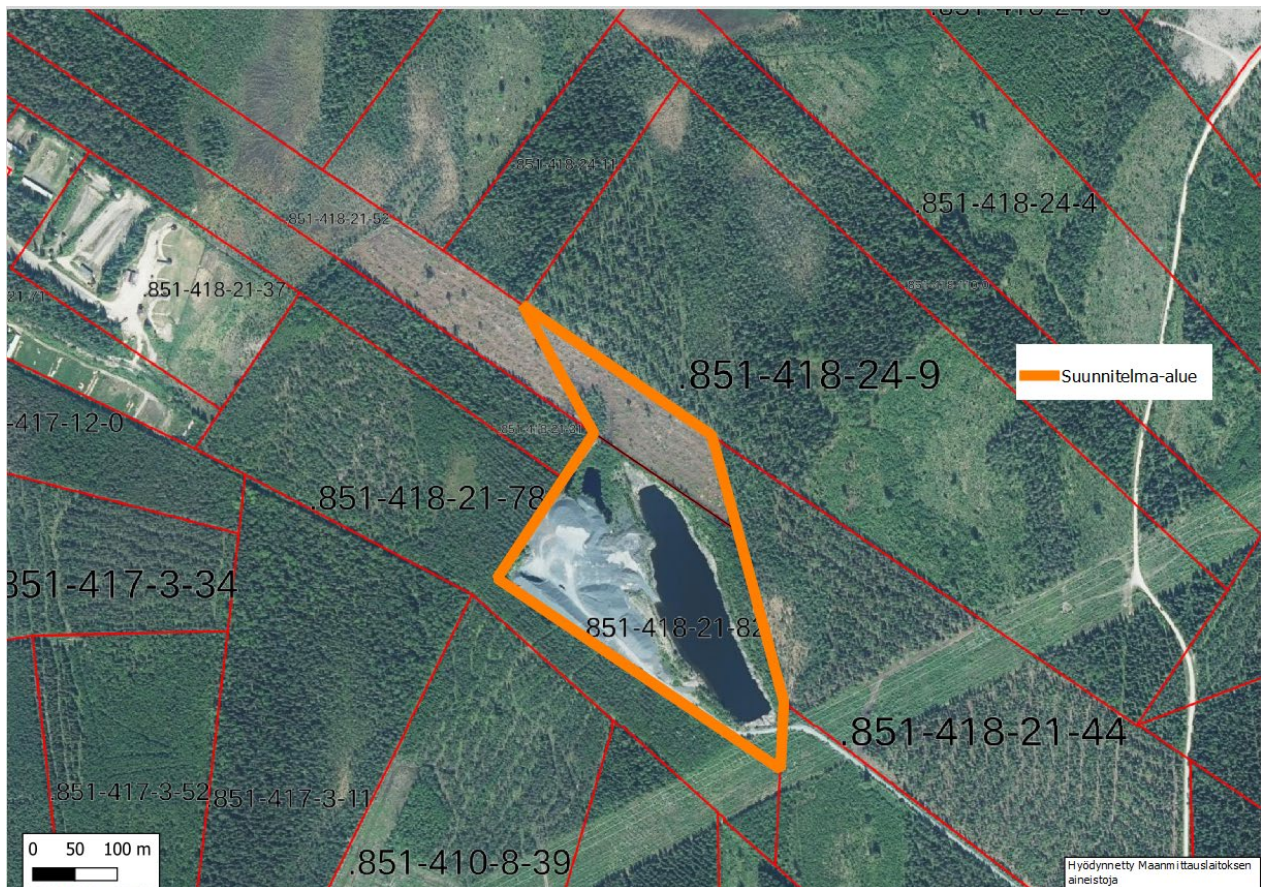
Muut kartat on laadittu hyödyntäen QGIS paikkatieto-ohjelmistoa. Kartta-aineisto sisältää Maanmittauslaitoksen ja Suomen ympäristökeskuksen avoimia aineistoja.

2 Suunnitelma-alue ja sen ympäristö

2.1 Nykytila

Hakijan kiinteistöllä on ollut ottamistoimintaa 20 vuoden ajan. Toiminta alueella on ollut varsin vähäistä. Alueella on nykyisten lupien aikana toimittu vain vuosina 2017 ja 2019.

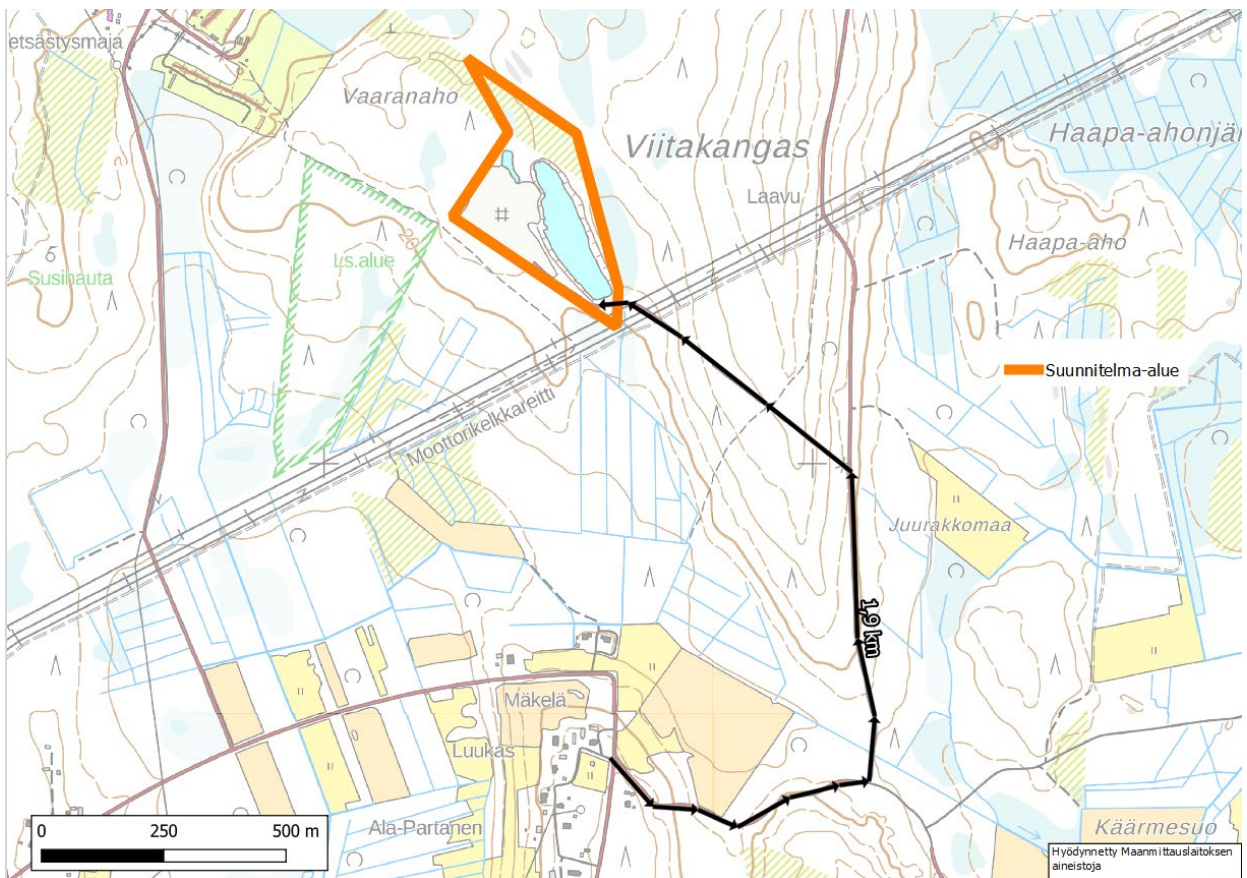
Suunnitelma-alueen luoteispuolella on ampumarata sekä metsästysmaja, itäpuolella laavu ja eteläpuolella voimalinja, jonka alla kulkee moottorikelkkareitti. Yksityinen luonnonsuojelualue sijaitsee alueen lounaispuolella.

1. Ilmakuva alueesta.

2.2 Liikenneyhteydet ja liikennemäärät

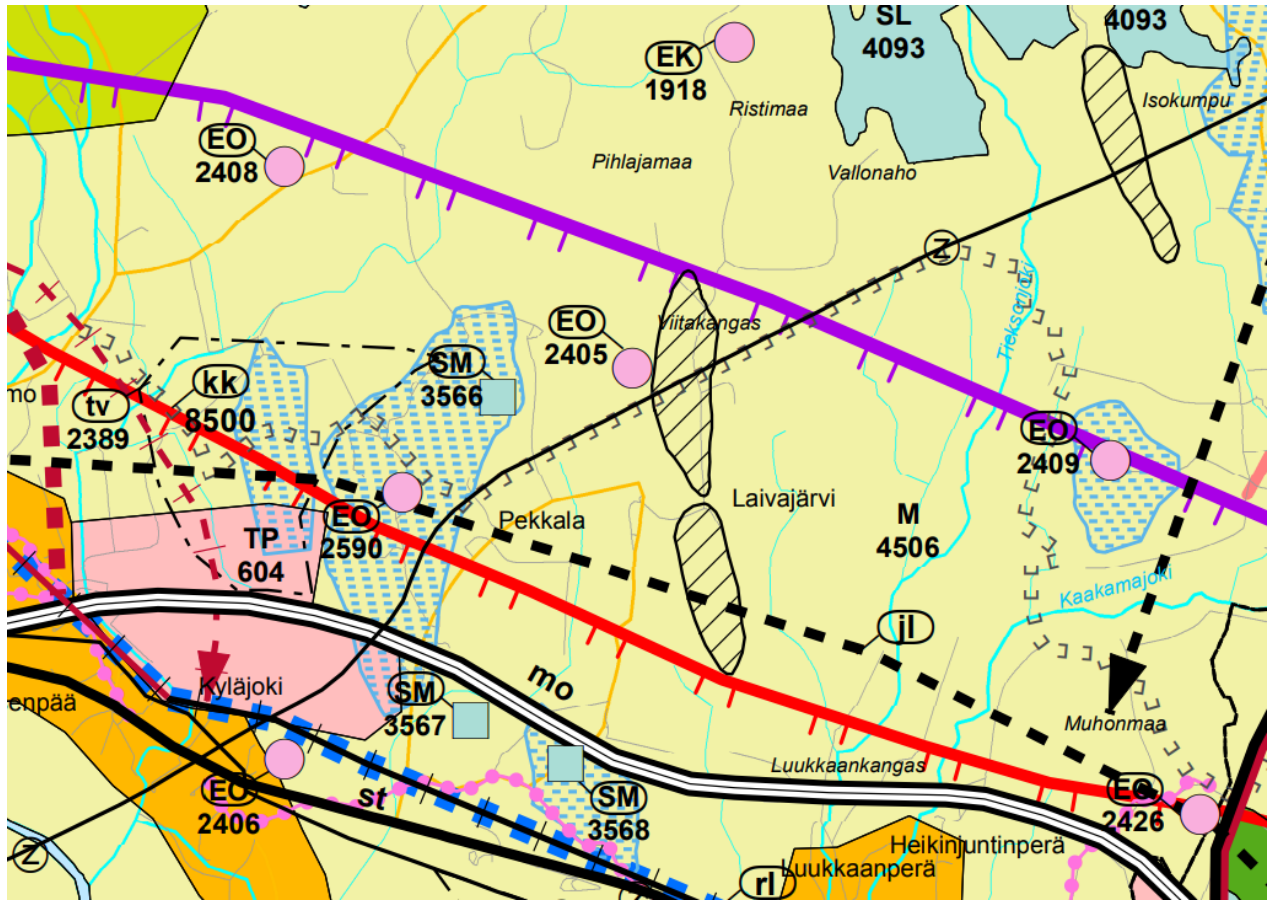
Alueelle on tieyhteys, joka kulkee tilojen Kulmuni 851-418-21-48 ja Ranta 851-418-21-44 välistä rajaa pitkin Laivajärventielle. Kiinteistöllä on tieoikeus tilan Kulmuni kautta (Liite 8. Kiinteistörekisteriote). Liikennemäärät ovat täysin riippuvaisia kysynnästä. Keskimäärin enimmäistuotantomäärällä raskaan liikenteen käyntejä on arkisin noin 11. Käytännössä kysyntä määrittää täysin liikennemäärät eikä liikennöinti ole jatkuvaa. Alueelle johtaa soratie, jota voidaan tarvittaessa kastella alueelta saatavalla vedellä pölyn leviämisen estämiseksi.

3. Kulku alueelle tapahtuu Laivanjärventieltä.

2.3 Kaavoitus

Länsi-Lapin maakuntakaavassa (lainvoimainen 11.9.2015) suunnitelma-alue sijaitsee Viitakankaan maainesten ottoalueella (EO 2405). Kaavamerkintään ei sisälly kohdekohtaista suunnittelumääräystä. Suunnitelma-alueen länsipuolella on valtakunnallisesti arvokas Käämekangas-Viitakangas moreenimuodostuma. Alue kuuluu Perämeren kaari -kehittämisyöhykkeeseen. Alue sijoittuu Tornion koko kaupungin yleiskaavan alueelle (hyväksytty 14.12.2009). Hankealue sijoittuu yleiskaavassa osoitetulle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M). Kaavamääräyksen mukaan alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä sekä haja-asutusluonteinen asuntorakentaminen. Yleiskaavaa koskevan yleismääräyksen mukaan pääkäyttötarkoituksen ohella alueella sallitaan myös muuta maankäyttöä edellyttäen, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. Haettu toiminta on maakuntakaavan ja yleiskaavan mukaista, eikä toiminta vaikeuta yleiskaavan toteutumista. (Kuvat 4 & 5)

4. Länsi-Lapin maakuntakaavassa suunnitelma-alue sijoittuu EO-alueelle. [<https://www.lapinliitto.fi/wp-content/uploads/2020/11/Lansi-Lapin-maakuntakaavakartta-lainvoima.pdf>]

EO Maa-ainesten ottoalue /-kohde

Merkinnällä osoitetaan alueita soran tai muiden maa-ainesten ottoa varten.

KOHDEKOHTAISET SUUNNITTELMÄÄRÄYKSET:

EO 2415, EO 2496, EO 2497, EO 2516, EO 2420, EO 2502, EO 2561, EO 2562, EO 2584, EO 2587, EO 2590

Maa-ainesten ottamistoimintaa suunniteltaessa on otettava huomioon alueen sijainti pohjavesialueella. Toiminta on suunniteltava siten, että pohjaveden määrä ja laatu ei heikkene.

Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma

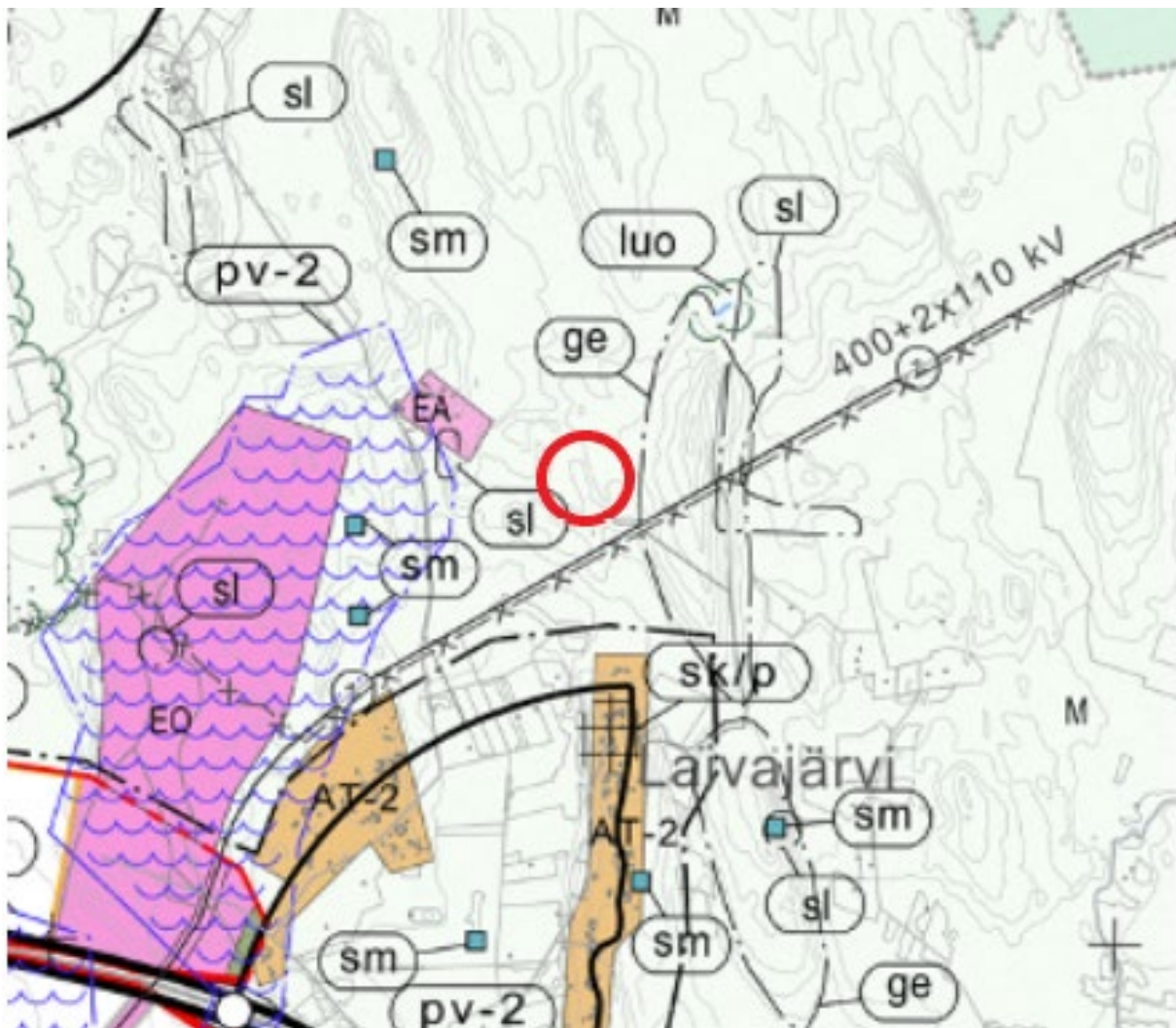
Perämeren kaari

Merkinnällä osoitetaan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti tärkeä kehittämisvyöhyke

Kehittämisvyöhykkeen toimintojen verkostoitumista tulee edistää alueidenkäyttöraatkaisulla. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava palvelutasoltaan korkeatasoisiin kansainvälisiin liikenneyhteyksiin, erityisesti pääteiden liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden parantamiseen, raideliikenteen kehittämiseen sekä tietoliikenneverkostoihin.

Perämeren rannikon matkailu- ja virkistyspalvelujen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon veneilyreittien ja -satamien kehittämistarpeet sekä yhtenäisen kevyen liikenteen reitin kehittämismahdollisuus.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon maankohoamisen taloudelliset ja ympäristölliset vaikutukset sekä turvata maiseman ja luonnontalouden erityispiirteet ja luonnon kehityskulkujen alueellinen edustavuus. Maankohoamisrannikon luonnon- ja kulttuuriperinnön kansainvälisten arvojen säilymistä ja matkailullista hyödyntämistä tulee edistää.

5. Kuvakaappaus Tornion voimassa olevat kaavat karttapalvelusta. Punaisella ympyrällä merkattu ottamisalueen likimääräinen sijainti (Tornion kaupunki)

2.4 Naapuritiedot

Kiinteistötiedot noin 500 m etäisyydellä suunnitelma-alueesta on otettu Maanmittauslaitoksen kiinteistö-tietorekisteristä 27.9.2022. Rajanaapurit sekä hakemuksen liitteessä 10 olevan tarkkailusuunnitelman mukaiset kiinteistöt, joihin louhosvedet ohjataan pumppauksen jälkeen, on merkattu erikseen liitteessä 9 Naapuritiedot. Lähimmät asuinrakennukset ovat suunnitelma-alueen eteläpuolella Laivajärventien varrella noin 650 m etäisyydellä kiinteistön Laivajärven louhimon rajasta.

Hakija pyytää, että viranomainen hoitaa naapurien kuulemisen.

2.5 Pohja- ja pintavesiolosuhteet ja vesien pumppaaminen

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä sovellu pohjaveden laajempaan hyödyntämiseen. Lähin luokiteltu pohjavesialue on suunnittelualueesta noin 700 m päässä lännessä oleva II-luokan Laivakankaan pohjavesialue (1285110). Kohteen läheisyydessä ei ole vedenottoa, luonnontilaisia lähteitä tai yksityistalouksien talousvesikaivoja.

Tarkkailu ja sen tulokset

Suunnitelma vesien tarkkailusta on tehty voimassa olevien lupapäätösten myöntämisen jälkeen. Suunnitelma on hakijan käsityksen mukaan relevantti myös nyt haettavan toiminnan osalta. Suunnitelma on tämän hakemuksen liitteenä 10. Suunnitelmaan on korjattu pohjavesiputken P2 korkotieto, joka on ollut aiemmin virheellinen sekä muutettu suunnitelma hakijan nykyisen yritysnimen mukaisesti. Tarkkailusuunnitelman asiasisältöön muutoksilla ei ole vaikutusta.

Aiemmin putken pään on kerrottu olevan tasossa +20,62 (N60), mutta kesällä 2022 putken tarkastusmitauksessa on huomattu, että se on oikeasti +24,62 (N60). Kun lisäksi huomioidaan korkeusjärjestelmien välinen erotus (40 cm), on korjattu mitta + 25,02 (N2000).

Toteutetun tarkkailun perusteella pohjaveden pinta on ollut ottamisalueen kaakkoispuolella sijaitsevassa pohjavesiputkessa P1 keskimääräisesti tasolla + 15,58 ja länsilaidalla putkessa P2 tasolla +22,66. Pohjavedenpinnankorkeudet myötäilevät maanpinnan korkeuksia alueella. Putken P1 ympärillä maanpinta on noin tasolla +20 ja putken P2 ympärillä noin tasolla + 24. Pohjavesiputket on esitetty suunnitelmakartoissa.

Vesialtaasta on otettu näytteet nykyisten lupien aikana vuosina 2017 ja 2019. Vesilupaa varten joulukuussa 2023 vesinäytteitä altaasta (pinta, puoliväli ja pohja). Vuoden 2023 louhosvedestä tehdyn yksittäisen tutkimuksen perusteella havaitaan, että sähkönjohtavuus ja alkaliniteetti ovat koholla tyyppilliseen luonnonveteen verrattuna ja toisaalta kloridipitoisuus on puolestaan matalampi. Tutkittujen orgaanisten haitta-aineiden (öljyhiilivedyt) pitoisuudet jäävät matalaksi, alle määrittämissä rajojen. Tehtyjen tutkimusten perusteella ei tule esille haitta-aineita ympäristölle haitallisissa pitoisuuksissa. Tulokset ovat hakemuksen liitteenä 11.

Havaintopiste	uusi P1	P2
pp tai 0-piste(N2000)	17,17	25,02
ka	15,58	22,55
min	13,37	20,73
max	16,03	24,59
PVM		
		24,09
20.5.2002		24,59
18.7.2002		23,49
2.10.2003	15,49	22,78
31.8.2004	15,36	21,38
31.5.2005	15,64	23,5
29.3.2006	15,01	20,91
9.5.2007	15,85	23,6
11.9.2007	15,49	21,65
17.12.2007	15,7	jäässä,mp
4.9.2008	15,75	23,51
15.4.2009	15,23	jäässä,mp
26.6.2009	15,27	21,36
1.9.2009	15,11	21,8
13.11.2009	15,23	21,15
7.4.2010	15,22	jäässä,mp
16.6.2010	15,55	22,16
18.11.2010	15,61	23,01
12.4.2011	jäässä	jäässä,mp
7.9.2011	15,68	22,86
28.10.2011	15,58	23,33
31.5.2012	15,74	23,6
4.7.2012	15,86	23,61
21.9.2012	15,99	23,61
21.8.2013	15,96	21,15
15.5.2014	15,98	23,44
1.7.2014	15,95	21,81
4.9.2014	15,95	22,56
15.5.2015	15,99	23,68
27.8.2015	15,95	21,81
14.10.2015	16,03	23,34
14.4.2016	jäässä	jäässä,mp
31.8.2016	16,03	21,86
18.5.2017	jäässä	jäässä,mp
15.8.2017	13,37	23,38
30.5.2018	15,5	21,96
8.8.2018	14,81	20,86
6.6.2019	16	23,39
15.8.2019	15,15	20,86
26.5.2020	15,71	23,56
29.9.2020	16,02	23,11
29.5.2022	15,875	putki rikki
28.6.2022	15,76	22,5
21.9.2022	15,83	20,73

1.6.2023	15,54	23,26
15.5.2024	15,54	23,26

* 15.8.2017 P1, 8.8.2018 ja 15.8.2019 P2: mittaustulokset alle taulukossa esitetyn

Vesien pumppaaminen ja johtaminen

Ympäröivä maanpinta nousee suunnitelma-alueen itä- ja länsipuolella (liite 4. Nykytilanne). Siten louhokseen kertyy sadevesien lisäksi myös louhosaluetta suuremmalta alueelta pintavesiä. Lisäksi louhokseen kertyy pintavettä. Koska toiminta alueella on jaksoittaista, ei louhosta pidetä koko aikaa tyhjänä vedestä ja siten louhoksessa vesipinnan taso nousee toimintajaksojen välillä. Vesipinta on ollut keväällä 2024 tasolla +23,26, joka on korkeammalla kuin mihin aiemmin veden on arvioitu nousevan. Tästä syystä nyt voidaan arvioida, että vesipinta tulee ottotoiminnan päätyttyä nousemaan korkeammalla kuin aiemmin on oletettu ja se seurannee pohjavesiputken P2 tasoa.

Ennen toimintajakson aloittamista louhos tyhjenetään vesistä pumppaamalla. Tyhjennyspumppauksien aikana johdettava vesimäärä on enintään 6 000 m³ vuorokaudessa. Aikaisemmin johdettava vesimäärä on ollut enintään 4000 m³ vuorokaudessa. Louhoksen vedenpinta on kuitenkin nykyisellään noussut korkeammalle, kuin aikaisemmin on arvioitu joten pumppausmäärää ja pumppausaikaa kasvattamalla voidaan louhos tyhjentää vedestä kohtuullisessa ajassa. Pumppauksen yhteydessä tarkkaillaan mahdollisuutta johtaa vesiä useampaan kohtaan vesien jakamiseksi tasaisemmin ympäristöön. Tyhjennyspumppauksessa käytetään tarpeen mukaan useampaa (2-3) pumppua. Louhoksen tyhjentämisen jälkeen sinne kertyvää pinta- ja pohjavettä pumpataan ja johdetaan ojiin louhoksen kuivanapidon edellyttämä määrä toimintajakson ajan. Asemapiirroksessa (Liite 7.) on esitetty pumppauspaikka. Tarkemmin pumppauksesta on kerrottu tarkkailusuunnitelmassa (Liite 10.). Tyhjennyspumppauksessa ja vesien johtamisessa toimitaan vesiluvan mukaisesti. (Liite 15 Vesilupapäätös)

Pumppausmääriä säätämällä ja ojien kunnossapidolla huolehditaan siitä, ettei louhoksen vesien johtamisesta aiheudu vahinkoa tai tulvimista ojissa, joihin vedet pumpataan. Ojien kunto tarkastetaan ennen pumppauksen aloittamista ja tarvittaessa oja kunnostetaan ennen tyhjennyspumppauksen aloittamista.

Pohjavesipinnan tarkkailutulosten perusteella voidaan todeta, että louhoksen tyhjentämisellä ei ole ollut pysyvää tai merkittävää vaikutusta pohjavesipinnan tasoon.

2.6 Luonnonolosuhteet ja suojellut kohteet

Alueen läheisyydessä ei ole tunnistettu erityisiä luontoarvoja eikä suojeltavia lajeja. Suunnitelma-alue ei sijaitse maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä eikä siellä sijaitse kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita eikä muinaisjäännöksiä. (Ympäristö-karttapalvelu Karpalo, 24.6.2024).

3 Ottamissuunnitelma

3.1 Ottamistoiminnan kuvaus, työvaiheet ja käytettävä kalusto

Alueella käytetään siirrettävää poraus- ja murskauskalustoa, pyöräkuormaajia, kaivinkoneita sekä iskuvasaraa.

Suunnitelma-alueelta on pääosin puusto jo poistettu. Jäljellä oleva puusto ja pintamaat poistetaan louhinnan edetessä.

Ottamisalueen reunoille louhitaan porrastus tasolle +18, jota vasten alueen luiskat tuetaan maisemoinnin helpottamiseksi. Porrastuksen tasosta +18 alaspäin tasolle -10 kallioseinämät jätetään 7:1 louhintakaltevuuteen. (Liite 6. Leikkaukset)

Louhinta käsittää panostusreikien poraamisen kallioon hydraulisella poravaunulla sekä porareikien panostamisen ja kallion räjäyttämisen. Panostus tehdään yleensä samana päivänä ennen räjäytystä. Räjäytyksestä varoitetaan äänimerkillä. Räjäytyksestä jäävien mahdollisten ylisuurien lohokareiden rikotuksessa käytetään hydraulisella iskuvasaralla varustettua kaivinkonetta. Irrotettu kalliokiviaines murskataan paikalle tuotavalla siirrettävällä murskauslaitoksella. Murskauslaitos sijoitetaan aluksi maanpinnantasolle, kun louhoksen alatasolle tulee riittävästi tilaa, voidaan murskauslaitos siirtää sinne. Murskauslaitosta siirretään toiminnan edetessä. Murskaimia on 3-5 kappaletta: esi-, väli- ja tarvittava määrä jälkimurskaimia. Murskauksen yhteydessä käytettävät seulat ovat 2- tai 3-tasoseuloja. Murskauslaitoksen toimintaan tarvittava sähkö tuotetaan kevyttä polttoöljyä käyttävällä aggregaatilla. Valmiit murskelajikkeet varastoidaan

alueelle varastokasoihin, joista ne kuljetetaan käyttökohteisiinsa. Louhetta voidaan myydä myös sellaisenaan. Murskauslaitoksen ollessa paikalla alueella työskentelee kerrallaan 3-8 henkilöä.

Ottamisjärjestys alueen sisällä tarkentuu toiminnan edetessä. Muun muassa kiviaineksen laatu ohjaa tarkemmin louhinnan etenemistä. Kiinteistöltä Laivajärven louhimo on otettavaa noin 647 000 m³ ja määräalalta kiinteistöstä Mäki noin 223 000 m³. Ottamista jatketaan olemassa olevalla alueella ennen siirtymistä laajennusalueelle.

Pintamaat läjitetään ottamisalueelle. Alueelta on poistettu puusto kiinteistönomistajan toteuttaman metsänhakuun yhteydessä.

Kiinteistöjen 851-418-24-9, 851-418-21-52 ja 851-418-21-31 osalta louhintaa tehdään rajaan saakka (Liite 13.) Muiden kiinteistöjen osalta etäisyydet rajoihin pysyvät muuttumattomina edellisen maa-aines ja ympäristöluvan mukaisesta.

3.2 Turvallisuus ottamistoiminnan aikana

Louhinnassa huomioidaan eteläpuolelle sijoittuvat voimajohdot (400 kV:n sekä kaksi 110 kV:n). Fingrid Oyj on laatinut ohjeet voimajohtojen läheisyydessä työskentelyyn, jotka huomioidaan toiminnassa. (https://www.fingrid.fi/globalassets/dokumentit/fi/kantaverkko/turvallisuus/fingrid_tyoskentele_turvallisesti.pdf)

Nykyistä ottamisaluetta ympäröi verkkoaita. Tulotien varressa on puomi.

Laajennusalue ympäröidään myös verkkoaidalla. Ennen aidan tekemistä alue merkataan varoitusmerkein tai -nauhoin tahattoman pääsyn estämiseksi. Tässä tarkoituksessa voidaan käyttää myös alueelta kasattavia pintamaita.

3.3 Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Alueella on arvion mukaan jo poistettuja pintamaita noin 5000 m³. Avattavan alueen myötä pintamaita tulee lisää noin 11 000 m³. Pintamaiden paksuus alueella on arvion mukaan 0 – 2 metriä. Pintamaat hyödynnetään ottamisalueen jälkihoitoon ja maisemointiin. Ottamisalueella on hyvin vähäisiä määriä poistettavaa puustoa. Poistettavat puut kuljetetaan hyödynnettäväksi ottamisalueen ulkopuolelle. Laajennusalueelta puusto on jo poistettu.

3.4 Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö

Maanpinta on louhoksen ympärillä tasolla +24..+26. Reunat luiskataan 1:3 kaltevuuteen tasolle +18 saakka. Lopullinen vesipinta on tasolla +20, joten luiskarakenne ulottuu 2 metriä vesipinnan alapuolelle. Tasosta +18 alaspäin tasolle -10 kallioseinämät jätetään 7:1 louhintakaltevuuteen. Vesipinnan yläpuolinen luiskarakenne tehdään pintamaista. Veden alle jäävien luiskarakenteiden teossa ei käytetä humuspitoisia maita. Louhokseen kulkeva ajoluiska jää alueelle myös toiminnan loputtua. Ajoluiskan kaltevuus on 1:8 ja leveys noin 18 metriä. (Liite 5. Lopputilanne, Liite 6. Leikkaukset)

Alueen tasauksessa ja muotoilussa käytetään ainoastaan puhtaita maa-aineksia. Kun hakija on toteuttanut alueen jälkihoidon, toimitetaan valvovalle viranomaiselle pohjavesialtaan syvyystiedot sekä kartta alueesta. Kun ottamistoiminta päättyy muodostuu alueelle noin 30 metriä syvä vesiallas ja ympäröivän alueen annetaan metsittyä luontaisesti.

4 Toiminnankuvaus

4.1 Toiminta-ajat

Haettavat toiminta-ajat vastaavat voimassa olevan ympäristöluvan mukaisia aikoja, muutoksena poikkeustapauksissa kuljettamista voitaisiin tehdä lauantaisin. Lauantaiajoon voi tulla tarvetta yksittäisissä hankkeissa, eikä se näin ollen ole jatkuvaa. Toiminta-aikoja ei ole tarpeen rajata, sillä alueen läheisyydessä ei ole asutusta.

Toiminto	Viikoittainen toiminta-aika ma-pe	Ajallinen vaihtelu toiminnassa
Murskaaminen	6-22	2-5 kk vuodessa, kun alueella on toimintaa
Poraaminen	6-22	
Rikotus	6-22	
Räjähdyttäminen	8-18	enimmäistuotantomäärällä noin 4-7 kertaa vuodessa
Kuormaaminen ja kuljetus	6-22, lisäksi la 7-18	kysynnän mukaan

4.2 Tuotantomäärät ja käytettävät materiaalit

Materiaali	Keskimääräinen (tn/a)	Maksimi (tn/a)	Varastointipaikka
Toiminta-alueella otettava/murskattava kiviaines	117 450	234 900	Suunnitelma-alue
Polttoaine, laatu: kevyt polttoöljy			Murskauslaitos/tukitoiminta-alue
- louhinta	27	55	
- murska	39	78	
- kuormaajat	39	78	
Räjähdyksineet, tyyppi: Dynamiitti, aniitti ja ammoniumnitraatti	35	70	Ei varastoida alueella, tuodaan tarvittaessa
Sähköenergia (GWh/a)	0,4	0,9	
☐ Verkko			
☒ Aggregaatti			

Poravaunujen ja murskauslaitoksen käyttöenergia tuotetaan omilla dieselmoottoreilla, joiden polttoaineena on kevyt polttoöljy. Murskattavaa kiviainesta kastellaan tarvittaessa pölyämisen estämiseksi maastosta saatavalla vedellä. Tarvittava talousvesi tuodaan erikseen.

4.3 Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi

Kaikki polttoaineet varastoidaan kaksoisvaippasäiliöissä, jotka ovat lukittavia ja varustettu ylitäytönestimillä. Jos polttoainesäiliöt varastoidaan ja kuljetetaan UN-hyväksytyssä kontissa, tapahtuu niiden tankkaus hallitusti kontin sisällä. Säiliöt toimivat sähköpumpulla. Pyöräkuormaajien tankkauksessa käytetään tarvittaessa suojakaukaloita, jotka estävät mahdollisten roiskeiden pääsyn maaperään. Moottori-, hydroliikka- ja voiteluöljyjä varastoidaan niiden omassa myyntipakkauksissa tiivispohjaisissa öljy- tai varastokonteissa. Tukitoiminta-alueella on kemikaalien käsittelyä varten alue, joka on nestettä läpäisemätön ja reunoiltaan korotettu. Alueella ei varastoida polttoaineita toimintajaksojen välillä.

5 Toiminnan ympäristövaikutukset

5.1 Maisema

Alueella on jo aiemmin suoritettu maa-ainesten ottoa, jonka johdosta nyt haettavan oton vaikutus maisemaan ja luontoon on vähäinen. Ottamistoiminta sijoittuu Länsi-Lapin maakuntakaavassa maa-ainesten ottoalueeksi. Kaukomaisemaan ottamisella ei ole vaikutusta.

5.2 Melu ja värinä

Melua syntyy jokaisessa toimintavaiheessa: porauksessa, räjäytyksessä, rikotuksessa, murskauksessa, kuormauksessa, liikenteestä sekä energian tuottamisessa laitokselle aggregaatilla. Porauksen, työkonien ja liikenteen melu on tasaista. Murskauksen ja rikotuksen melu saattaa olla impulssimaista tarkastelupisteen läheisyydestä riippuen. Impulssimaisuustekijä vähenee melun edetessä. Räjäytysten ja rikotuksen melu voi olla impulssimaista myös lähimmissä altistuvissa kohteissa.

Räjäytyksiä tehdään harvoin. Räjäytyksiä on niinä vuosina, kun alueella on toimintaa 1-3 kertaa ja enimmäistuotantomäärällä 4-7 kertaa riippuen kerralla räjäytettävästä määrästä. Räjäytyksen melu on voimakas, mutta lyhytkestoinen. Suoritettavat räjäytykset ovat kestoltaan lyhytaikaisia ja näin ollen ekvivalenttimelun (LAeq) kannalta merkityksettömiä, kun huomioidaan räjäytysten lukumäärä koko toimintakaudella. Vaikutukset melun osalta kohdistuvat lähinnä ottoalueella työskenteleviin ihmisiin. Räjäytysten aiheuttamaan melutasoon ympäristössä vaikuttavat käytettävän räjähdetäineen määrä sekä tarvittavien räjäytysten määrä. Melun leviämiseen vaikuttaa myös mm. louhintakorkeus yleisen maaston korkeuteen nähden. Yksittäisen räjähdystapahtuman melutasosta ei ole ympäristönsuojellisia säädöksiä.

Ympäristöön kohdistuvia haittavaikutuksia värinästä aiheutuu vain räjäytyksien yhteydessä. Räjäytysten aiheuttamaa värinää vähennetään optimoimalla käytettävä momentaaninen räjähdetäinemäärä kohteeseen sopivaksi. Räjäytys- ja louhintatöitä koskee erillinen lainsäädäntö, jota louhintatöissä noudatetaan. Louhintatyöstä tehdään aina räjäytys- ja turvallisuussuunnitelma. Jokaisesta kentästä tehdään lisäksi erillinen räjäytysuunnitelma. Näillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa tai merkittävää haittaa ympäristölle. Ennen räjäytystä varmistetaan, että vaara-alueella ei ole ihmisiä. Räjäytyksestä ilmoitetaan äänimerkillä, pillin soitolla. Räjäytystyötä tekevät koulutetut ja räjäytystyön vaatimat pätevyudet omaavat henkilöt.

Louhintatöiden räjäytyksistä välittyy ympäristöön erilaisia vaikutuksia. Havaittavat ilmiöt ovat osin rakennuspohjan kautta välittyvää värinää ja osin ääni- ja ilmanpaineilmiöitä. Kallio- ja maaperässä välittyvä värinä vaimenee erittäin voimakkaasti etäisyyden myötä, ilmaitse välittyvät ääni ja ilmanpainevaikutukset ulottuvat etäämmälle. On tavanomaista, että ääni- ja ilmanpainevaikutukset aiheuttavat sekaannusta aistinvaraisesti räjäytyshavaintoja arvioitaessa.

Pitkistä etäisyyksistä johtuen värinää ei ole ollut tarvetta mitata asuinrakennuksista.

5.3 Maaperä ja vesistö

Normaalista toiminnasta ei aiheudu haitallisia päästöjä maaperään. Louhinnasta vapautuu jonkin verran räjähdysaineiden sisältämiä nitraattiyhdisteitä ympäristöön sekä pinta- ja pohjavesiin. Louhinnan vaikutus saattaa näkyä pintavesissä kohonneina nitraattipitoisuuksina. Oikealla ja ammattitaitoisella panostuksella louhintatoiminnasta ympäristöön vapautuvien aineiden pitoisuudet ovat yleensä varsin pieniä. Tarkkailutulosten perusteella nitraattipitoisuuksissa ei ole ollut merkittävää nousua. Pohjavedenpinnan alentamiselle ja vesien pumppaamiselle sekä ohjaamiselle alueen metsäoijiin on myönnetty erikseen vesilain mukainen lupa.

5.4 Päästöt ilmaan

Toiminnoista aiheutuvat ilmanlaatuvaikutukset syntyvät pääosin murskauksen, kuljetusten sekä ajoittain toiminta- ja varastoalueiden hajapölypäästöistä. Louheen ja kiviainesten murskauksen, kiviainesten käsittelyn sekä muun toiminnan pölypäästöjen määrä ja leviäminen riippuvat merkittävästi sääolosuhteista. Kuljetusten pölypäästöjen määrä riippuu sääolosuhteiden lisäksi lastausten ja käsittelyn määrästä sekä siirtomatkojen pituudesta. Tiealueet toimivat suhteellisen laajoina pölyn pintalähteinä kuorma-autojen

renkaiden ja tuulen nostaessa ilmaan tiepölyä. Kivipölypäästöjen lisäksi kuljetukset aiheuttavat vähäisiä määriä pakokaasupäästöjä.

Louhintatyö tehdään niin, että pölyäminen on mahdollisimman vähäistä. Räjähdyksien yhteydessä syntyvissä lyhytkestoisissa pölypilvissä voi olla korkeita hiukkaspitoisuuksia, joiden ei kuitenkaan arvioida aiheuttavan haittaa ympäristössä. Räjähdyksien määrä on vähäinen suhteessa toiminta-aikoihin. Muista toiminnosta aiheutuvaa pölyämistä vähennetään tarvittaessa kastelemalla teitä ja kulkuväyliä, murskattavaa tuotetta, koteloimalla kuljettimia sekä säätämällä kiviaineksen putoamiskorkeuksia. Kallioalueella pölyn leviämistä rajoittavat tehokkaasti myös kallioseinämät. Kasteluun käytettävä vesi on saatavissa alueelta.

	Päästöt (t/a) Murskaus
Hiukkaset (sis. pöly)	1,4
Typen oksidit (NO _x)	0,9
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,3
Hiilidioksidi (CO ₂)	678

*Päästöarvot ovat maksimimääriä tuotannon maksimimäärien perustella.

5.5 Toiminnassa syntyvät jätteet ja niiden käsittely

Vanhat öljynsuodattimet, trasselit yms. kiinteät öljyiset jätteet sekä akut varastoidaan omiin jätesäiliöihinsä lukittavaan konttiin. Tehdyt huollot ja öljyjenvaihdot kirjataan ylös ja niiden perusteella on tiedossa, paljonko jäteöljyjä on varastoituna. Vaaralliset jätteet toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneeseen laitokseen tai kiinteistölle, jonka hyväksytyssä jätehuoltosuunnitelmassa tai ympäristöluvassa vastaavan vaarallisen jätteen vastaanotto on hyväksytty. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa jätteiden siirrosta laaditaan siirtoasiakirja, josta ilmenevät tiedot vaarallisista jätteistä voimassa olevan jätelain ja -asetuksen mukaisesti. Sekajätteet ja metallijätteet kerätään erikseen. Panostustöissä mahdollisesti syntyvät räjähdysainesten pahvipakkaukset poltetaan räjähteitä koskevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti panostuspaikalla. Toiminnasta ei muodostu jätevesiä. Sosiaalitulojen vedet menevät umpisäiliöön tai käytössä on sähkövesiä.

Jätteenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely- tai hyödyn- tämistapa	Toimituspaikka (jos tiedossa)
Sekalaiset yhdyskuntajätteet	2300		Jätehuolto
Rauta ja teräs	23 000	Lajitellaan erikseen	
Jäteöljy	9300	Luvanvaraiselle vastaanottajalle	
Kiinteä öljyinen jäte	704	Luvanvaraiselle vastaanottajalle	
Muut vaaralliset jätteet (esim. akut, paristot)	93	Luvanvaraiselle vastaanottajalle	

Jätteiden määrä on arvioitu hakijan pitkän ajan tietojen perusteella huomioiden haettavan enimmäistuotantomäärän.

5.6 Arvio BAT:n ja BEP:n soveltamisesta

Parasta käyttökelpoista tekniikka (BAT) alueella edustavat murskauslaitoksen kuljettimien kotelointi melun ja pölyn torjunnassa.

Koteloinneilla, pudotuskorkeuksien pienentämisellä ja vesikastelulla voidaan hyvin tehokkaasti vähentää ilmaan johtuvia pölypäästöjä. Murskauslaitoksen säännöllisellä huollolla vaikutetaan polttoaineen kulutukseen, joka vähentää päästöjä ilmaan. Energiankulutusta tarkkaillaan myös kustannussyistä ja se pyritään minimoimaan käyttämällä parasta saatavilla olevaa tekniikka sekä parhaimmaksi tunnettuja ja koettuja käytäntöjä.

BAT:n ja BEP:n osalta Suomen ympäristökeskuksen julkaisemassa Ympäristöasioiden hallinta kiviaines-tuotannossa, Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) -oppaassa on esitetty ohjeita ja suosituksia meluhaittojen vähentämisestä kiviainestoiminnassa. Melupäästöä vähentävinä toimenpiteinä oppaassa on nimetty vaimennetun poravaunun käytön, esimurskaimen syöttösuppilon kumitukset ja kiinteiden laitosten koteloinnit. Laiteteknisiä meluratkaisuja, kuten koteloiteja ja meluseinämiä käytetään vain alueilla, joilla meluvalleilla ja päästölähteiden sijoittamisella ei päästä muraus-asetuksen melulle asetettuihin raja-arvoihin, sillä niiden kustannukset verrattuna saavutettavaan hyötyyn ovat suuria. Tämän hakemuksen mukaisella alueella laitetekniset ratkaisut eivät ole tarpeen pitkien etäisyyksien vuoksi.

Laiteteknisten ratkaisujen lisäksi voidaan hyödyntää melun leviämistä rajoittavia toimenpiteitä, joista ensisijaisia ja kustannustehokkaita vaihtoehtoja ovat meluvallit ja toimintojen sijoittaminen. Vallien rakentamisessa voidaan käyttää esimerkiksi pintamaita tai varastokasoja. Varastokasoja meluvallina käytettäessä tulee huolehtia siitä, että varastoja tyhjennettäessä kasan lakikorkeus säilyy suunnitellussa tasossa. Myös louhintasuunta voidaan valita niin, että toiminta sijoittuu louhintarintauksen suojaan häiriintyviin kohteisiin nähden. Toiminnan sijoittaminen mahdollisimman matalalle tasolle ja louhintarintauksen läheisyyteen rajoittaa melun leviämistä. Ottamisalueella meluntorjuntaa toteutetaan nimenomaisesti melun leviämistä rajoittavilla toimenpiteillä sijoittelemalla toimintoja meluntorjunnan kannalta oikein.

Haitallista tärinää voidaan lieventää oikealla työn suorituksella ja suunnittelulla. Räjähdyksistä aiheutuvaa tärinää tai ilmanpaineaaltoa ei voida täysin poistaa, mutta niistä aiheutuvia haittoja voidaan vähentää oikeilla työmenetelmillä ja räjäytysten suunnittelulla. Louhintasuunnalla voidaan vaikuttaa tärinän leviämiseen ja oikealla ominaispanoksella siihen, että kiviaines irtoaa halutussa lohkokokoissa. Hakijan käyttämät poravaunut edustavat parasta saatavilla olevaa tekniikkaa.

Lähistöllä jo toteutetut ja seurannassa olevat toiminnan vaikutusten pinta- ja pohjavesitarkkailut edustavat parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

5.7 Riskit ja vahinkotapaukset

Räjähdeitä ei varastoida alueella. Räjähdystilanteissa ympäristöä varoitetaan tulevasta räjäytyksestä ja alueelle tulevat tiet suljetaan sekä ihmisten pääsy alueelle estetään. Alueelle johtavalla tiellä on puomi asiatoman kulkemisen estämiseksi ja alueesta varoitetaan kyltein niin, ettei sinne voi joutua vahingossa.

Öljyn pääseminen maaperään on vaara. Murskauslaitoksella on imeytysturvetta ja pressu, johon pilaantunut maa-aines voidaan nopeasti siirtää. Polttoainesäiliöt ovat kaksikuorirakenteisia. Toiminnan ympäristöriskeihin varaudutaan polttoaineiden ja muiden kemikaalien varastoinnin ja huolellisen käsittelyn lisäksi henkilöstöä kouluttamalla. Tulipalon varalta asema on varustettu viranomaisten määräämällä alkusammutuskalustolla, ja henkilökunta on saanut tarvittavan opastuksen alkusammutuskaluston käyttöön. Häiriö- ja onnettomuustilanteissa henkilökunta suorittaa alkusammutus- tai muut tarvittavat toimet sekä hälyttää paikalle pelastuslaitoksen. Lisäksi suoritetaan tarvittavat ilmoitukset lupaviranomaisille ja muille viranomaisille tarvittavassa laajuudessa.

5.8 Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Alueen läheisyydessä ei ole asutusta. Toiminnasta aiheutuvat haitat ovat suurimmillaan itse ottamisalueella. Räjähdykset tapahtuvat aina arkisin päiväaikaan. Suunnitelma-alue on maakuntakaavassa varattu maa-ainesten ottotoimintaan. Alueella on ollut vastaavaa toimintaa jo 20 vuotta. Hakijan käsityksen mukaan toiminnan vaikutukset viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen ovat varsin vähäiset.

5.9 Ehdotus ympäristövaikutusten tarkkailuksi

Toimintaa tarkkaillaan mm. viikoittaisilla turvallisuustarkastuksilla. Murskauksesta pidetään käyttöpäiväkirjaa, josta ilmenee tuotantomäärät ja -ajat. Louhinnan kenttäkorteissa on tiedot tehdyistä räjäytyksistä (pvm, kellonaika, räjäytystyön johtaja, käytetty räjähdeainemäärä jne.). Merkittävistä häiriöistä tehdään merkintä käyttöpäiväkirjaan tai louhinnan kenttäkorttiin.

Hakija ehdottaa, että johdettavia vesiä tarkkaillaan vesiluvan mukaisesti ja siinä esitetyllä tavalla osana maa-ainesten ottoluvassa ja ympäristöluvassa määrättävää tarkkailua.

Muuta tarkkailua tehdään tarvittaessa valvojan viranomaisen kanssa erikseen sopimalla.

Oulu 24.6.2024

Mikko Sipola, insinööri.

Ympäristöasiantuntija

Liitteet

1. Sijaintikartat 1:20 000, 1:50 000 ja 1: 80 000
2. Lainhuutotodistukset
3. Kiinteistökaupan esisopimus (salassapidettävä)
4. Nykytilannekartta 1:2500, 3.10.2022
5. Lopputilannekartta 1:2500, 3.10.2022
6. Leikkaukset A-F 1:1000/500, 3.10.2022
7. Asemapiirros 1:2500, 3.10.2022
8. Kiinteistörekisteriote Laivajärven louhimo
9. Naapuritiedot
10. Vesien tarkkailusuunnitelma, 30.9.2022 (päivitetty 24.6.2024)
11. Vesitarkkailutulokset vuosilta 2017, 2019 ja 2024
12. Yleisölle tarkoitettu tiivistelmä
13. Maanomistajien suostumukset
14. Valtakirja (salassapidettävä)
15. Vesilupapäätös 24.6.2024

SIJAINTIKARTTA 1:20 000

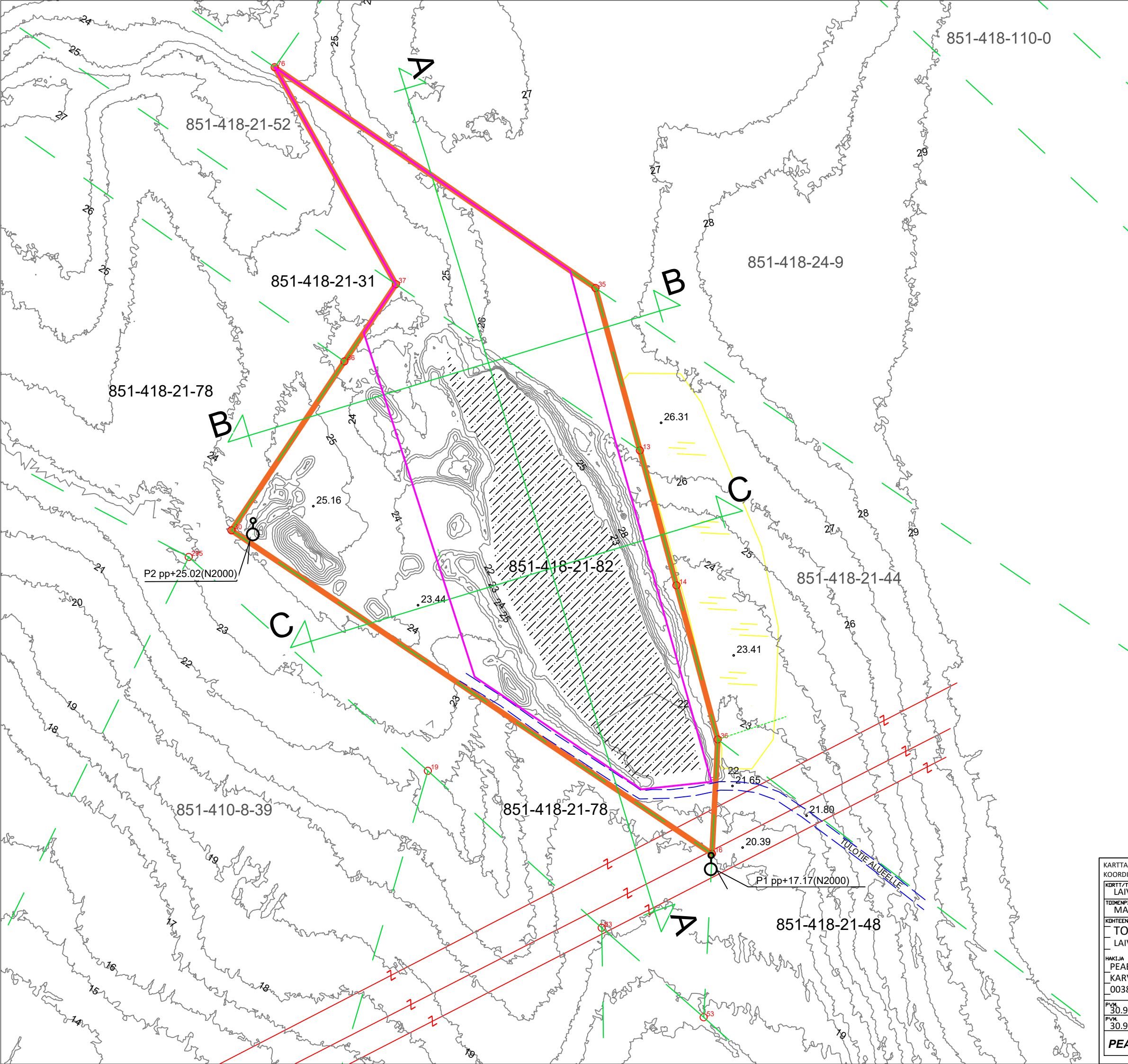
SIJAINTIKARTTA 1:50 000

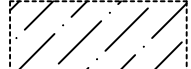
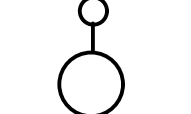

Hyödynnetty Maanmittauslaitoksen aineistoja

SIJAINTIKARTTA 1:80 000

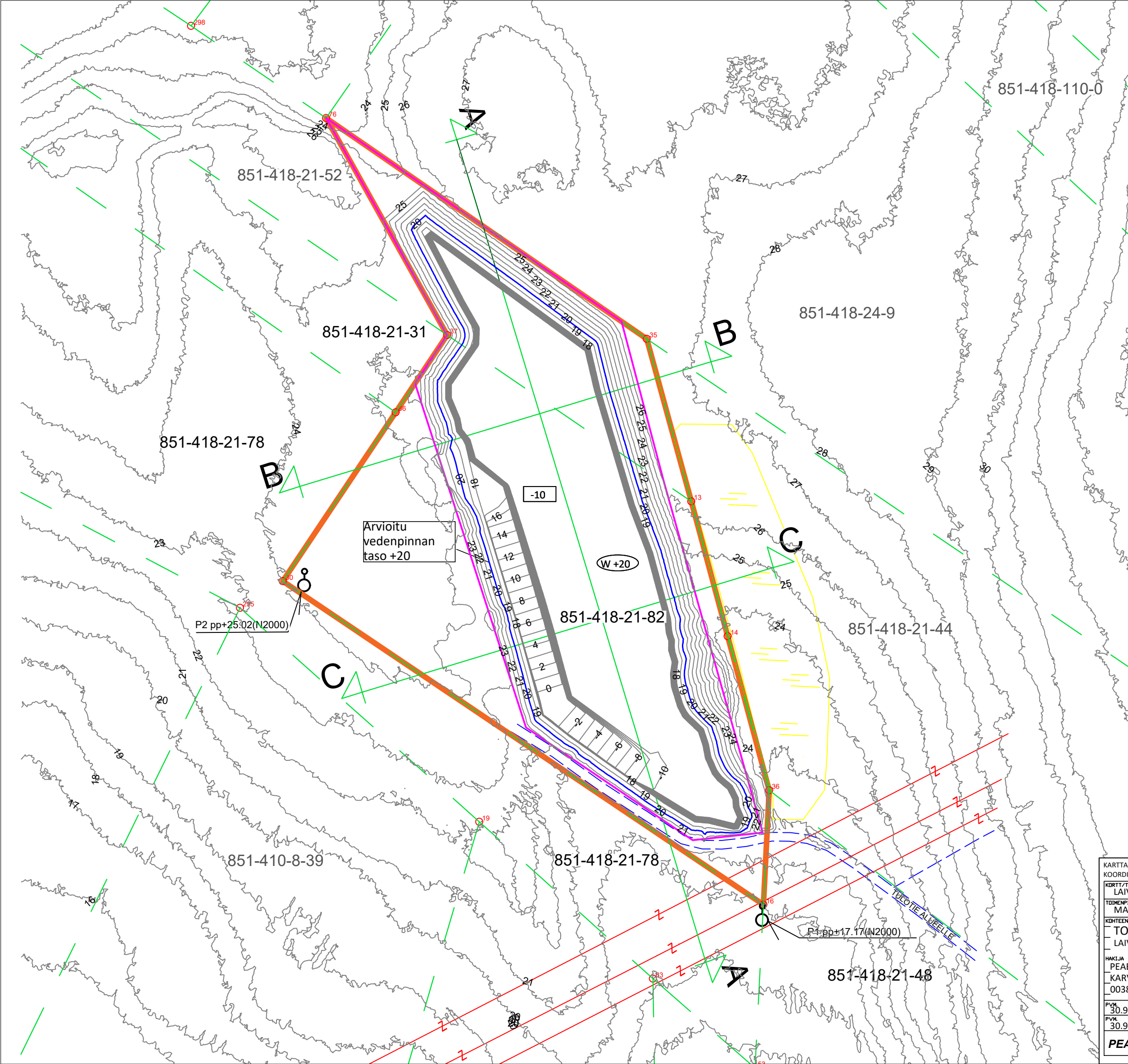

- **SUUNNITELMA-ALUEEN RAJA**
Rajauksen sisälle sijoittuu ottamisalue sekä varastointi- ja tukitoiminta-alueet.
PINTA-ALA 8,3 ha
- **OTTAMISALUE**
PINTA-ALA 5,8 ha
- **TILAN RAJA**
- **VOIMALINJA**
- **LEIKKAUKSET**
- **RAJAMERKKI**
- 21.65** **MAANPINNAN KORKEUS**
- **LOUHOKSEN VESIPINTA TASOLLA N. +20**
- **POHJAVESIPUTKI**

KARTTA SISÄLTÄÄ MAANMITTAUSLAITOKSEN MAASTOTIETOKANNAN AINEISTOA
KOORDINAATISTO ETRS-TM35FIN, KORKEUSJÄR. N2000

KORTTI/TONTTI LAIVAJÄRVEN LOUHIMO 851-418-21-82, MÄKI 851-418-21-52		TILA/RNO	
TOIMENPIDE MAA-AINESTEN OTTO		PIIRUSTUSLAJI Suunnitelmakartta	
KOHTEEN TIEDOT TORNIO LAIVAJÄRVEN LOUHIMO		PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ NYKYTILANNE SUUNNITELMAKARTTA 1:2500	
HAKIJA PEAB INDUSTRI OY KARVAAMOKUJA 2 A 00380 HELSINKI		TYÖ NRO	PIIR. NRO
PVM 30.9.2022	SUUNN. M.S.	1	1
PVM 30.9.2022	HYV. K.H.		
PEAB Industri Oy SWEROCK			

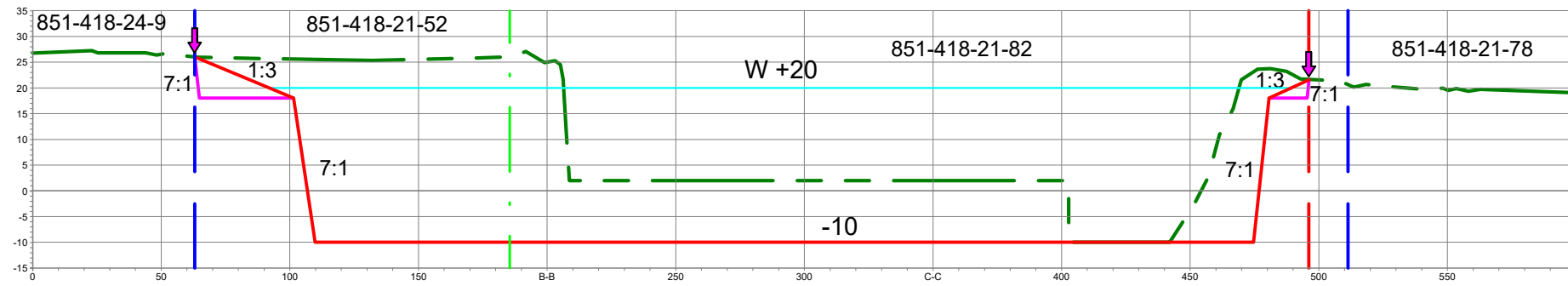

- SUUNNITELMA-ALUEEN RAJA
Rajauksen sisälle sijoittuu ottamisalue sekä varastointi- ja tukitoiminta-alueet.
PINTA-ALA 8,3 ha
- OTTAMISALUE
PINTA-ALA 5,8 ha
- TILAN RAJA
- Z VOIMALINJA
- A LEIKKAUKSET
- 21 RAJAMERKKI
- 10 ALIN OTTAMISTASO
- W +20 ARVIOITU VEDENPINTA
- POHJAVESIPUTKI

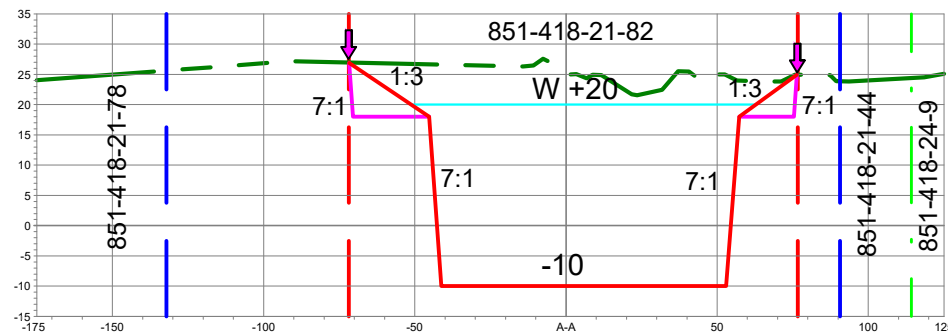
KARTTA SISÄLTÄÄ MAANMITTAUSLAITOKSEN MAASTOTIETOKANNAN AINEISTOA
KOORDINAATISTO ETRS-TM35FIN, KORKEUSJÄR. N2000

KORTTI/TONTTI LAIVAJÄRVEN LOUHIMO 851-418-21-82, MÄKI 851-418-21-52		TILA/RNO	
TOIMENPIDE MAA-AINESTEN OTTO		PIIRUSTUSLAJI MAA-AINESTEN OTTAMISSUUNNITELMA	
KOHTEEN TIEDOT TORNIO LAIVAJÄRVEN LOUHIMO		PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ LOPPUTILANNE SUUNNITELMAKARTTA 1:2500	
HAKIJA PEAB INDUSTRI OY KARVAAMOKUJA 2 A 00380 HELSINKI			
PVM 30.9.2022	SUUNN. M.S.	TYÖ NRO	PIIR. NRO
PVM 30.9.2022	HYV. K.H.	1	3
PEAB Industri Oy SWEROCK		VIRANOMAISTEN MERKINTÖJÄ	

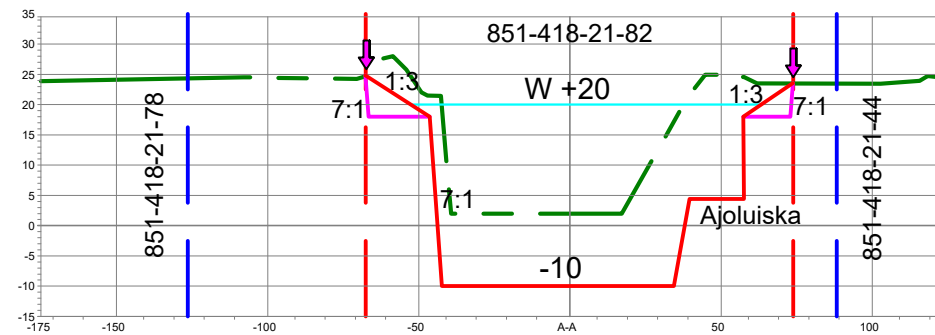
LEIKKAUS A

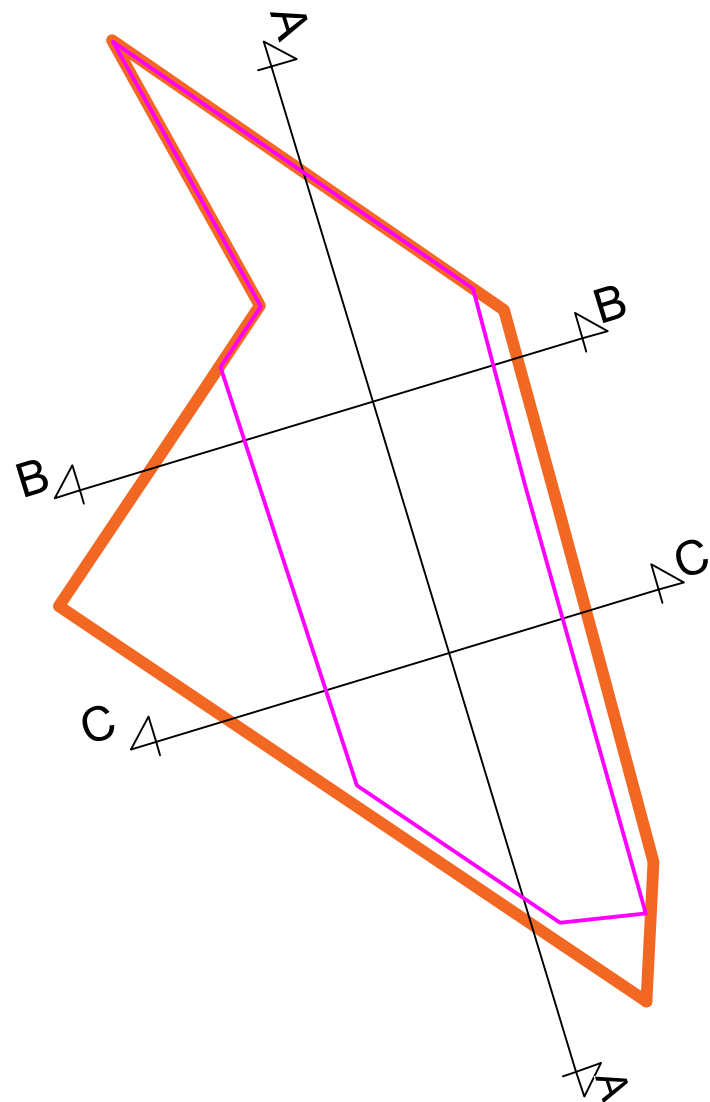
LEIKKAUS B

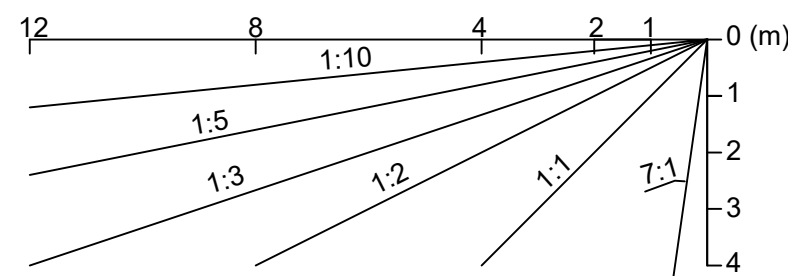
LEIKKAUS C

- Nykyinen maanpinta
- Suunniteltu maanpinta
- Ottamisalueen raja
- Louhinta
- ↓ Ottamisalueen raja
- Tilan raja
- Suunnitelma-alueen ja tilan raja
- W +20 Arvioitu vedenpinta
- -10 Suunniteltu pohjataso
- 1:3 Suunniteltu luiskakaltevuus
- 7:1 Louhintakaltevuus

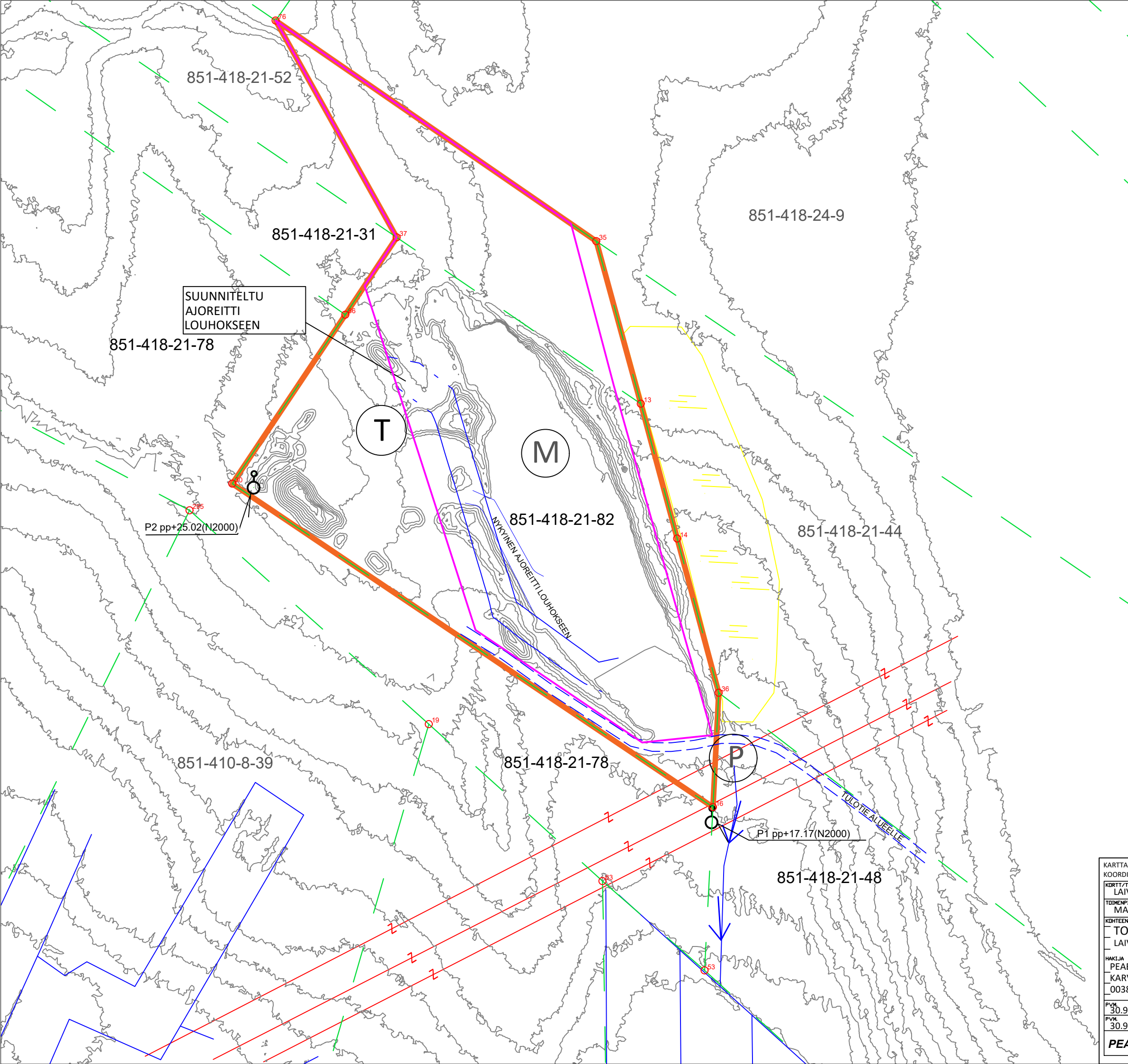

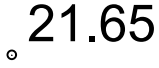

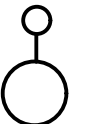
Luiskakaltevuudet todellisessa mittakaavassa:

KARTTA SISÄLTÄÄ MAANMITTAUSLAITOKSEN MAASTOTIETOKANNAN AINEISTOA
KOORDINAATISTO ETRS-TM35FIN, KORKEUSJÄRJ. N2000

KORTTI/TONTTI LAIVAJÄRVEN LOUHIMO 851-418-21-82, MÄKI 851-418-21-52		TILA/RN-0		
TOIMENPIDE MAA-AINESTEN OTTO		PIIRUSTUSLAJI MAA-AINESTEN OTTAMISSUUNNITELMA		
KOHTIEN TIEDOT TORNIO LAIVAJÄRVEN LOUHIMO		PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ SUUNNITELMAKARTTA LEIKKAUKSET A-A, B-B & C-C 1:1000/500		
HAKIJA PEAB INDUSTRI OY KARVAAMOKUJA 2 A 00380 HELSINKI		PVM 30.9.2022	SUUNN. M.S.	TYÖ NRO
		PVM 30.9.2022	HYV. K.H	PIIR. NRO
PEAB Industri Oy		SWEROCK		VIRANOMAISTEN MERKINTÖJÄ
		1		4

- **SUUNNITELMA-ALUEEN RAJA**
Rajauksen sisälle sijoittuu ottamisalue sekä varastointi- ja tukitoiminta-alueet.
PINTA-ALA 8,3 ha
- **OTTAMISALUE**
PINTA-ALA 5,8 ha
- **TILAN RAJA**
- **VOIMALINJA**
- **RAJAMERKKI**
- **21.65** **MAANPINNAN KORKEUS**
- **T** **SUUNNITELTU TUKITOIMINTA-ALUE**
Tukitoiminta-alueita siirretään tarvittaessa toiminnan edetessä. Tukitoiminta-alueella on kemikaalien käsittelyä varten rakennettava alue, joka on nestettä läpäisemätön ja reunoiltaan korotettu.
- **M** **MURSKAUSLAITOS**
Murskauslaitosta siirretään toiminnan edetessä
- **P** **PUMPPAUSPAIKKA**
- **VESIEN JOHTAMINEN OJITUKSIIN**
- **POHJAVESIPUTKI**

KARTTA SISÄLTÄÄ MAANMITTAUSLAITOKSEN MAASTOTIETOKANNAN AINEISTOJA
 KOORDINAATISTO ETRS-TM35FIN, KORKEUSJÄRJ. N2000

KORTTI/TONNITTI LAIVAJÄRVEN LOUHIMO 851-418-21-82, MÄKI 851-418-21-52		TILA/RNO	
TOIMINTA-ALUE MAA-AINESTEN OTTO		PIIRUSTUSLAJI MAA-AINESTEN OTTAMISSUUNNITELMA	
KOHTEEN TIEDOT TORNIO LAIVAJÄRVEN LOUHIMO		PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ NYKYTILANNE SUUNNITELMAKARTTA 1:2500	
HAKIJA PEAB INDUSTRI OY KARVAAMOKUJA 2 A 00380 HELSINKI			
PVM 30.9.2022	SUUNN. M.S.	TYÖ NRO	PIIR. NRO
PVM 30.9.2022	HYV. K.H.	1	2
PEAB Industri Oy SWEROCK		VIRANOMAISTEN MERKINTÖJÄ	

Tornio, Laivajärven louhimo

24.6.2024

SUUNNITELMA POHJAVEDEN JA TOIMINNAN JOHDOSTA POISJOHDETTAVIEN LOUHOSVESIEN TARKKAILEMISEKSI

Tämä suunnitelma vastaa asiasisällöltään 19.12.2014 laadittua tarkkailusuunnitelmaa. Suunnitelmaan on päivitetty pohjavesiputken P2 korkotieto, aluetta koskeva kartta (kuva 1.) sekä varmistettu, että tilojen tiedot ovat ennallaan. Tätä suunnitelmaa (alkp. 30.9.2022) on päivitetty vesilupapäätöksen 24.6.2024, Nro 81/2024 Dnro PSAVI/12246/2022 mukaisesti.

Veden tarkkailu

1.1 Pois johdettavan veden tarkkailu

Louhoksessa olevista/poisjohdettavista vesistä analysoidaan: Sameus, kiintoaine, kokonaisfosfori ja kokonaistyyppipH, sähkönjohtavuus, rauta (Fe), mangaani (Mn), NO₃-N, kloridi, väri, CODMn, haju ja öljy (tarvittaessa, mikäli esim. hajun perusteella epäillä vedessä olevan öljyä). Vesinäytteiden oton lisäksi pumpattavan veden laatua tulee tarkkailla aistinvaraisesti pumppausten aikana.

Pohjavedestä on tehtävä vähintään seuraavat määritykset: lämpötila, haju, maku, happi (mg/l), pH, sähkönjohtavuus, alkaliniteetti, sameus, öljyhiilivedyt (C4-C45, kevyet, keskiraskaat ja raskaat jakeet, määritysraja 50 µg/l). Näytteenoton yhteydessä on havainnointava myös pohjavedenpinnan taso.

Näytteiden analyysi suoritetaan akkreditoidussa laboratoriossa ja näytteen ottaa näytteenottoon perehdytetty henkilö.

1. Tyhjennyspumppauksen yhteydessä vedestä otetaan laatinäyte tyhjennyspumppauksen loppuvaiheessa. Näyte otetaan poisjohdettavasta vedestä purkuputken päästä.
2. Toiminnan ollessa käynnissä vedestä otetaan laatinäytteitä vuosittain sellaisina vuosina, jolloin alueella on toimintaa ja sen johdosta tehtäviä pumppauksia. Lisäksi näytteitä otetaan, mikäli se koetaan tarpeelliseksi tai on syytä epäillä vedenlaadussa tapahtuneen muutoksia. Näytteet voidaan ottaa myös louhoksessa olevasta vedestä.
3. Luvan viimeisenä voimassaolovuotena keväällä vedestä otetaan laatinäytteet vedenlaadun säilymisen varmistamiseksi. Näytteet otetaan louhoksessa olevasta vedestä.

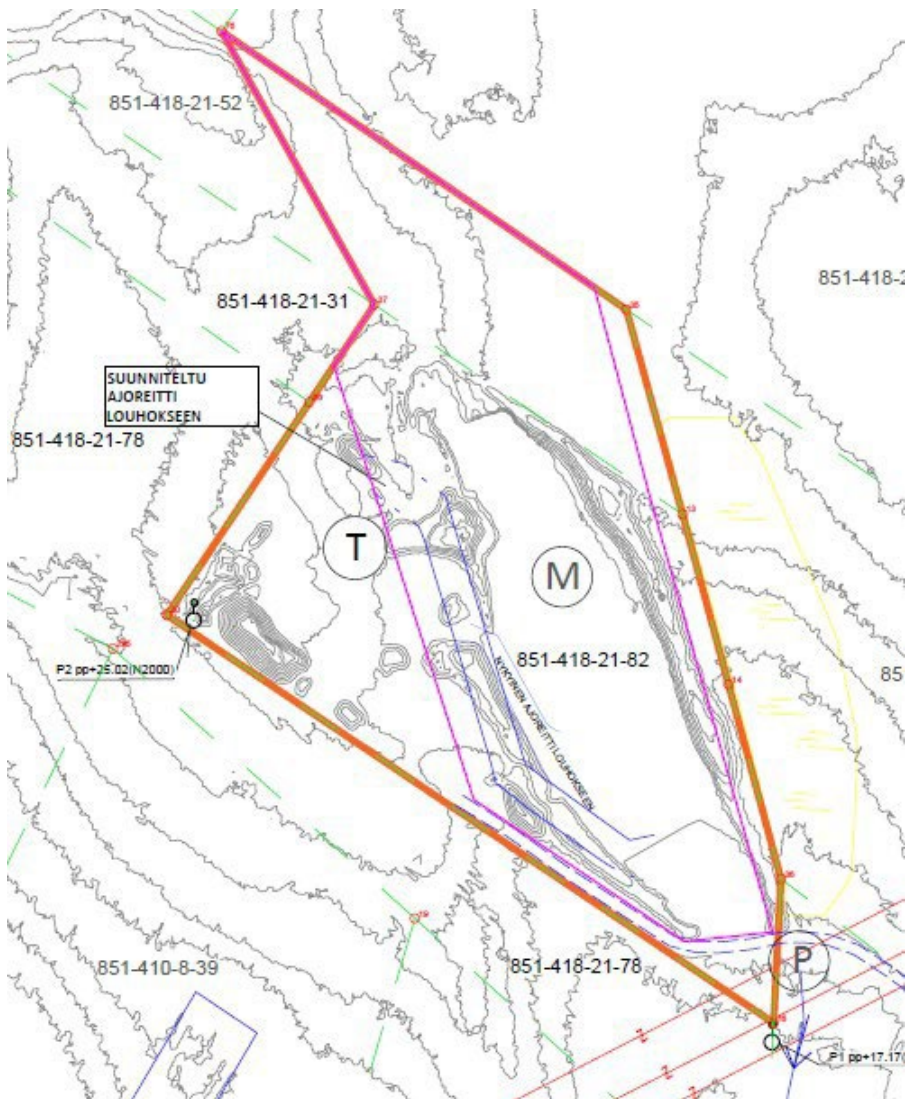
1.2 Pohjavedentarkkailu

Louhosalueen pohjaveden korkeuksia on tarkkailtava alueella olevista pohjavesiputkista P1 ja P2 vähintään kolme kertaa vuodessa ja laatua vähintään kolme kertaa luvan voimassaolon aikana. Putkien sijainnit selviävät kuvasta 1 Korkeusseuranta on aloitettava ennen tyhjennyspumppausta ja sitä on jatkettava vähintään vuosi ottotoiminnan päättymisen jälkeen.

Pohjaveden laadunseuranta tehdään alueella olevista pohjavesiputkista P1 ja P2. Pohjaveden laadunseuranta on tehtävä kesäkuussa otettavalla näytteellä ennen ottamistoiminnan alkamista, ottamistoiminnan aikana ja ottamistoiminnan päätyttyä. Pohjavedestä on tehtävä vähintään seuraavat määritykset: lämpötila, haju, maku, happi (mg/l), pH, sähkönjohtavuus, alkaliniteetti, sameus, öljyhiilivedyt (C4-C45, kevyet, keskiraskaat ja raskaat jakeet, määritysraja 50 µg/l). Näytteenoton yhteydessä on havainnointava myös pohjavedenpinnan taso.

24.6.2024

Tornio, Laivajärven louhimo

Kuva 1. Pohjavesiputkien (P1 ja P2) sekä pumppauspaikan (P) sijainti suunnitelma-alueella.

1.3 Poisjohdettavan veden ja johtamispaikan tarkkailu

Luvansaaja ilmoittaa vähintään 2 viikkoa ennen pumppauksen aloittamista toiminnasta Lapin ELY-keskukseen ja Meri-Lapin ympäristönsuojeluun. Ennen ottamistoiminnan ja pumppauksen aloittamista tarkistetaan myös veden johtamiseen käytettävien ojien kunto louhosalueen eteläpuolella (ko. ojat esitetty jäljempänä).

Ojien tarkkailua ja veden johtumista niissä jatketaan pumppauksen aikana viikoittaisilla tarkastuksilla, jotta voidaan havaita, mikäli ojien vedenjohtokyvyssä on ongelmia ja pumppaus aiheuttaa vettymistä ympäristössä. Poisjohdettavien vesien määrää tarkkaillaan pitämällä kirjaa pumppauspäivistä ja tunneista. Poisjohdetun veden määrä lasketaan arvioimalla kullakin kerralla käytettävän pumpun teho. Ojien tarkkailuista ja poisjohdettavien vesimäärien kirjanpidosta vastaa pumpun käyttäjä.

Pumppaus pyritään toteuttamaan kuivaan vuodenaikaan niin, ettei vedestä aiheudu haittaa louhoksen ympäristössä tai ettei ojituksia rasita muuten esimerkiksi kevät- tai syystulvavedet. Mikäli pumppauksen havaitaan aiheuttavan vettymishaittoja tai johtuvan ojastossa huonosti, pumppaus keskeytetään. Louhokseen tehdään pumppaussyvennys vesien työaikaista pumppausta varten. Pumppaussyvennys toimii samalla työnaikaisena laskeutusaltaana vedessä mahdollisesti olevilla kiintoaineille. Kun louhosta toimintajakson alkaessa tyhjenetään, ei vedessä ole juurikaan kiintoainesta vaan tällöin kiintoaines on laskeutunut louhoksen pohjalle.

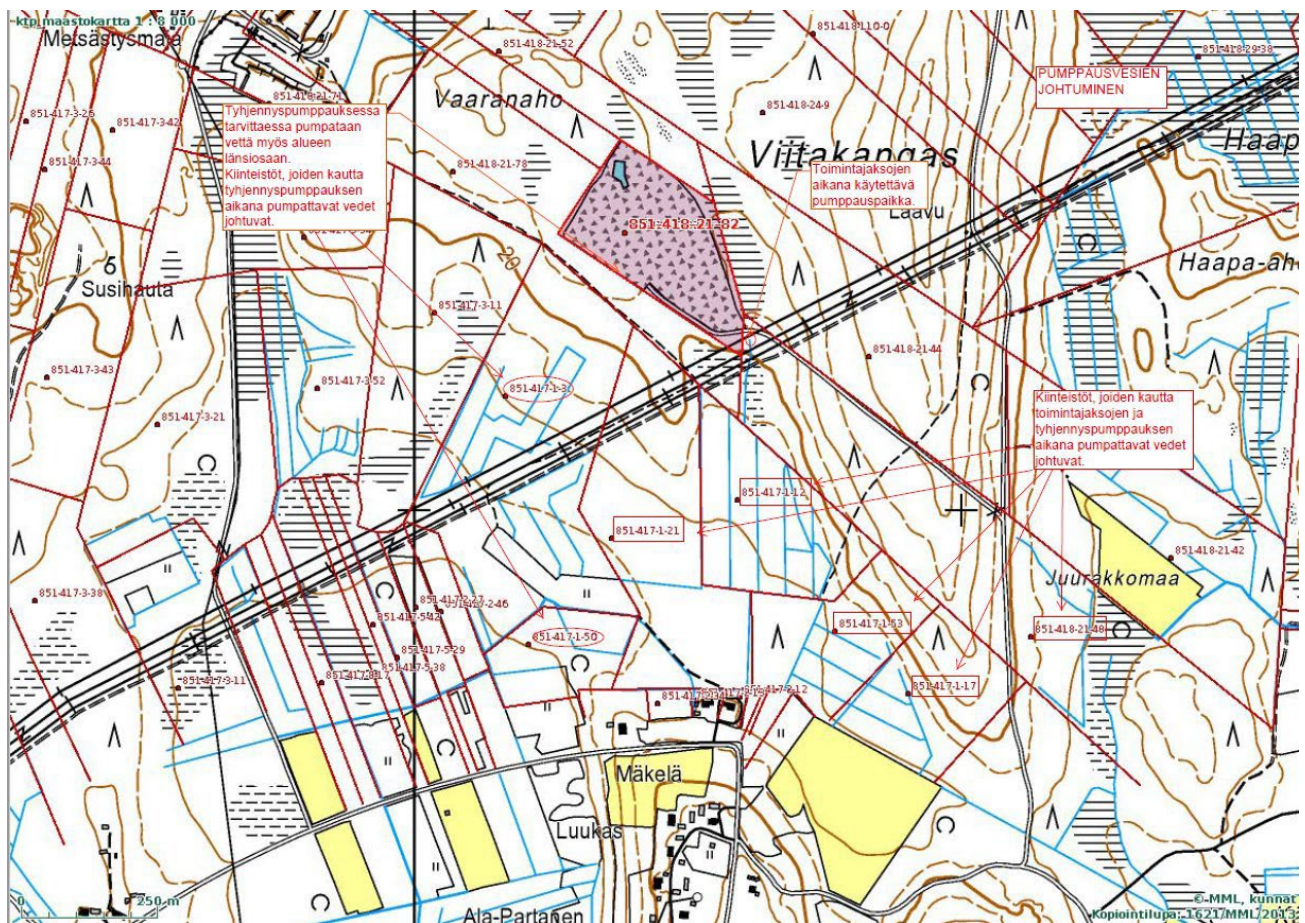
24.6.2024

Tornio, Laivajärven louhimo

Toimittaessa louhoksessa huolehditaan, ettei louhoksen pohjalle tai louhoksessa mahdollisesti olevaan veteen pääse kemikaaleja, kuten polttoaineita. Koneiden osalta huolehditaan niiden kunnossapidosta niin, etteivät koneet aiheuta valumia maaperään. Käytettävät polttoainesäiliöt ovat kaksoiskuorellisia tai kiinteällä valuma-altaalla varustettuja, lainvaatimia säiliötä. Tankkaustilanteissa ollaan polttoaineiden käsittelyn suhteen huolellisia. Lisäksi paikalle varataan imeytysmateriaalia kemikaalien imeyttämiseen tapauksissa, joissa kemikaalia varovaisuudesta huolimatta pääsee maaperään.

Kuvasta 1 ilmenee vesien purkupiste, josta otetaan myös purkupisteestä otettava laatu näyte tyhjennyspumpauksen yhteydessä.

Kiinteistöt, joiden kautta pumpattavat vedet tulevat ojituksissa kulkemaan ja joiden alueella ojien vedenjohtokykyä tarkkaillaan, on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2. Vesien ohjausreitit.

Ojat sijaitsevat kiinteistöillä:

1. 851-418-21-48
2. 851-417-1-12
3. 851-417-1-21
4. 851-417-1-53
5. 851-417-1-17

1.4 Raportointi

Analyysitulokset toimitetaan Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle heti tulosten valmistuttua. Vuosittain tammikuuhun mennessä toimitetaan Lapin ELY-keskukselle ja Tornion ympäristönsuojeluviranomaiselle tiedoksi edellisenä vuotena louhoksesta poisjohdettujen vesien määrä, tiedot pohjaveden pinnantasosta. Analyysitulosten näytteenottopäivämäärät, näytteenottajat, näytteenottotavat, määritykset tehneet laboratoriot, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkrediointi selviävät analyysituloksista.

Louhinnan ja siihen liittyvän kuivatuspumpppauksen lopettamisesta sekä maisemointi- ja viimeistelytöiden valmistumisesta ilmoitetaan kirjallisesti aluehallintovirastolle, Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 60 päivän kuluessa töiden ja toimenpiteiden päättymisestä lukien.

Selvitys toiminnasta syntyvistä jätevesistä ja niiden käsittelystä

Toiminnanharjoittajalla on murskauslaitoksissaan käytössä yleisesti sähkökäymälät. Käymäläjätevesiä ei siis synny. Poikkeustapauksessa murskauslaitoksella voi olla myös käytössä umpisäiliöllinen käymälä. Näistä jätevedet viedään käsiteltäväksi vastaanottoaikaan, joka tällaisia jätevesiä vastaanottaa. Molemmat käymälätyypit sijaitsevat laitoksen ohjaamokopissa eikä umpisäiliöt näin ollen voi vuotaa maaperään. Laivajärven louhimolla henkilökunnan majoitusparakkeja ei säilytetä suunnitelma-alueella tilanpuutteen vuoksi. Majoituksessa syntyvien hyvin vähäisten harmaiden vesien pääsystä louhokseen ei siis ole alueella riskiä eikä louhosalueelle johdeta jätevesiä.

13.10.2022

Maa-aines- ja ympäristölupahakemus
Tornio, Laivajärven louhimo 851-418-21-82 ja
määräala kiinteistöstä Mäki 851-418-21-52

Peab Industri Oy (y-tunnus 2977551-2) hakee 15 vuodeksi lupaa kalliokiviaineksen louhimiseksi ja murskaamiseksi kiinteistöllä Laivajärven louhimo 851-418-21-82 ja määrälalla kiinteistöstä Mäki 851-418-21-52. Samalla haetaan lupaa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta voimassa olevien lupien mukaiselle alueelle tilalla Laivajärven louhimo. Alue sijaitsee Torniossa Laivajärven alueella. Alueella on ollut aikaisemmin vastaavaa louhinta- ja murskaustoimintaa. Hakemuksen mukaisella toiminnalla on tarkoitus jatkaa maa-ainesten ottotoimintaa hakijan olemassa olevalla ottamisalueella sekä laajentaa sitä pohjoiseen kiinteistölle Mäki.

Ottaminen sijoittuu Länsi-Lapin maakuntakaavassa maa-ainesten ottamiseen tarkoitettulle alueelle.

Kiinteistöt, niiden pinta-alat ja omistajat	Laivajärven louhimo, 6,546 ha, 851-418-21-82, hakija omistaa kiinteistön Mäki, noin 2 ha määräala 851-418-21-52, yksityinen omistaja	
Lähiosoite:	Laivajärventie 434, 95440 Tornio	
Koordinaatit (ETRS-TM35FIN)	pohjoinen (N): 7306523 itä (E): 380422	
Suunnitelma-alueen pinta-ala (ha)	8,3 ha	Suunnitelma-alueen sisäpuolelle sijoittuu kaikki ottotoimintaan liittyvät toiminnot, kuten ottamis-, varastointi- ja tukitoiminta-alueet.
Ottamisalueen pinta-ala (ha)	5,8 ha	Ottamisalueella tarkoitetaan aluetta, jonka sisällä ottamiseen liittyvät muut järjestelyt, kuten murskaus, louhinta, pintamaiden käsittely ja jälkihoitotoimet, tapahtuvat.
Alin ottotaso (N ₂₀₀₀) -10	Pohjaveden arvioitu korkeus (N ₂₀₀₀) +20	
☐ Sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella ☒ Ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella		
Ottamisaika (vuosina) 15	Kalliokiviaineksen kokonaisottomäärä (m ³) 870 000	
Arvioitu vuotuinen otto kiintokuutiometreinä (m ³) 0-58 000		

Haettavat toiminta-ajat vastaavat voimassa olevan ympäristöluvan mukaisia aikoja, muutoksena poikkeustapauksissa kuljettamista voitaisiin tehdä lauantaisin. Lauantaiajoon voi tulla tarvetta yksittäisissä hankkeissa, eikä se näin ollen ole jatkuvaa. Toiminta-aikoja ei ole tarpeen rajata, sillä alueen läheisyydessä ei ole asutusta.

Toiminto	Viikoittainen toiminta-aika ma-pe	Ajallinen vaihtelu toiminnassa
Murskaaminen	6-22	2-5 kk vuodessa, kun alueella on toimintaa
Poraaminen	6-22	
Rikotus	6-22	
Räjäyttäminen	8-18	enimmäistuotantomäärällä noin 4-7 kertaa vuodessa
Kuormaaminen ja kuljetus	6-22, lisäksi la 7-18	kysynnän mukaan
Vesien johtaminen pumppamalla	6-22	

13.10.2022

Maa-aines- ja ympäristölupahakemus
Tornio, Laivajärven louhimo 851-418-21-82 ja
määräala kiinteistöstä Mäki 851-418-21-52

Alueella on voimassa Pohjois-Suomen aluehallintoviraston myöntämä vesilupa (26.8.2014, Nro 53/2014/2, Dnro PSAVI/7/04.09/2014) louhoksen tyhjentämiseen vedestä ja pohjavedenpinnan alentamiseen sekä oikeuden johtaa avolouhokseen tulevia pinta- ja pohjavesiä hakemuksen mukaisesti louhosalueen ulkopuolelle olemassa oleviin metsäoijiin. Lupa päättyy 30.9.2024. Hakija hakee erikseen vesilain mukaista lupaa.

Lopputilanteessa maanpinta on louhoksen ympärillä tasolla +24..+26. Reunat luiskataan 1:3 kaltevuuteen tasolle +18 saakka. Arvioitu lopullinen vesipinta on tasolla +20. Vesipinnan yläpuolinen luiskarakenne tehdään pintamaista. Veden alle jäävien luiskarakenteiden teossa ei käytetä humuspitoisia maita. Louhokseen kulkeva ajoluiska jää alueelle myös toiminnan loputtua. Ajoluiskan kaltevuus on 1:8 ja leveys noin 18 metriä. Alueen tasauksessa ja muotoilussa käytetään ainoastaan puhtaita maa-aineksia. Kun hakija on toteuttanut alueen jälkihoidon, toimitetaan valvovalle viranomaiselle pohjavesilammikon syvyystiedot sekä kartta alueesta.

Kun ottamistoiminta päättyy muodostuu alueelle noin 30 metriä syvä vesiallas ja ympäröivän alueen annetaan metsittyä luontaisesti.

PÄÄTÖS
Nro 81/2024
Dnro PSAVI/12246/2022
24.6.2024

ASIA Louhoksen tyhjentäminen vedestä, pohjavedenpinnan alentaminen ja vesien johtaminen, Tornio

HAKIJA Peab Industri Oy

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	4
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	4
HANKETTA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET	4
Luvat.....	4
Sopimukset.....	4
ALUEEN KAAVOITUSTILANNE	5
HANKKEEN SIJAINNIPAIKKA	5
LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ.....	5
Hankkeen yleiskuvaus	5
Louhoksen tyhjennys ja tyhjennys- sekä kuivanapitovesien johtaminen.....	6
Louhokseen kertyneen veden laatu	8
Hankealueen nykytila	9
Hankealueen viimeistely ja jälkihoito	9
Vesistö tiedot	9
Pohjaveden tila	9
Hankkeen vaikutukset.....	11
Intressivertailu.....	11
Hyödyt yleiselle edulle	11
Menetykset yleiselle edulle	12
Hyödyt yksityiselle edulle	12
Menetykset yksityiselle edulle	12
Tarkkailu	12
LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY	13
Ennen hakemuksen tiedottamista toimitetut täydennykset	13
Täydennys 24.3.2023	13
Täydennys 22.8.2023	13
Täydennys 28.9.2023	13
Hakemuksesta tiedottaminen	13
Lausunnot.....	14
Muistutukset.....	20
Selitys- ja hakemuksen täydennyspyyntö 22.11.2023	20
Hakijan selitys ja hakemuksen täydennys 2.2.2024	21
Selitys	21
Hakemuksen täydennys.....	22
Lapin ELY-keskuksen lausunto hakijan 2.2.2024 toimittamaan täydennykseen	23
Hakemuksen täydennys 3.6.2024	25
Hakemuksen täydennys 7.6.2024	25
Hakemuksen täydennys 12.6.2024	25
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	26
Käsittelyratkaisu.....	26
Käsittelyratkaisun perustelut	26
Pääasiantarkkailu	27
LUPAMÄÄRÄYKSET	27
Pohjavedenpinnan alentaminen ja veden johtaminen	27
Poikkeukselliset tilanteet sekä viimeistely- ja maisemointityöt.....	28
Kunnossapito	28
Tarkkailu ja raportointi.....	28
Aloittamis- ja valmistumisilmoitus	30

OHJAUS ENNAKOIMATTOMIEN EDUNMENETYSTEN VARALTA	30
RATKAISUN PERUSTELUT	30
Määräysten perustelut	33
Sovelletut säännökset	33
Lausuntoon ja muistutukseen vastaaminen.....	34
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	34
KÄSITTELYMAKSU	34
Ratkaisu.....	34
Perustelut	34
Oikeusohjeet.....	34
PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN.....	35
MUUTOKSENHAKU	36

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Peab Industri Oy on 14.10.2022 aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt lupaa Laivajärven louhoksen tyhjentämiseen vedestä ja pohjavedenpinnan alentamiseen sekä louhokseen kertyvien vesien johtamiseen ojia pitkin Perämereen. Lupaa on haettu 10 vuodeksi.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilaki 3 luku 2 § 1 momentti 1) ja 2) kohta

Vesilaki 1 luku 7 § 1 momentti

HANKETTA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Luvat

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 26.8.2014 antamallaan päätöksellä nro 53/2014/2 myöntänyt Lemminkäinen Infra Oy:lle (myöhemmin Peab Industri Oy) vesilain mukaisen määräaikaisen luvan Tornion kaupungissa sijaitsevalla tilalla Laivajärven louhimo (851-418-21-82) olevan louhoksen tyhjentämiseen vedestä ja pohjavedenpinnan alentamiseen sekä oikeuden johtaa avolouhokseen tulevia pinta- ja pohjavesiä louhosalueen ulkopuolelle olemassa oleviin metsäojiiin. Lupa on voimassa 30.9.2024 saakka.

Meri-Lapin ympäristölautakunta on 28.10.2014 antamallaan päätöksellään § 136 myöntänyt hakijalle määräaikaisen maa-ainesluvan, joka on voimassa 30.6.2024.

Meri-Lapin ympäristölautakunta on 16.12.2014 antamallaan päätöksellä § 148 myöntänyt hakijalle 30.9.2025 saakka voimassa olevan ympäristöluvan louhinnalle ja murskaukselle.

Sopimukset

Hakija on 23.9.2022 tehnyt esisopimuksen kiinteistön Mäki (851-418-21-52) omistajien kanssa määräalan ostamisesta kyseiseltä kiinteistöltä. Lisäksi hakija on tehnyt sopimukset kiinteistöjen 851-418-24-9, 851-418-21-52 ja 851-418-21-31 omistajien kanssa kiviaineksen louhimisesta sanottujen kiinteistöjen rajoihin saakka.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Länsi-Lapin maakuntakaavassa (lainvoimainen 11.9.2015) suunnitelma-alue sijaitsee Viitakankaan maa-ainesten ottoalueella (EO 2405). Kaavamerkintään ei sisälly kohdekohtaista suunnittelumääräystä. Suunnitelma-alueen länsipuolella on valtakunnallisesti arvokas Käärmekangas-Viitakangas moreenimuodostuma. Alue kuuluu Perämeren kaari -kehittämisyöhykkeeseen. Alueella ei ole alempitasoista kaavoitusta, eikä sellaisia ole myöskään vireillä alueelle.

HANKKEEN SIJAINNIN

Laivajärven tarvekilouhos sijaitsee Laivajärven kylässä, noin 11 km Tornion kaupungin keskustasta itään.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen yleiskuvaus

Olemassa olevaa Laivajärven louhosta on tarkoitus laajentaa noin 1,7 hehtaarilla kiinteistön Mäki alueelle. Alueella käytetään siirrettävää poraus- ja murskauskalustoa, pyöräkuormaajia, kaivinkoneita sekä iskuvasaraa. Suunnitelma-alueelta on pääosin puusto jo poistettu. Jäljellä oleva puusto ja pintamaat poistetaan louhinnan edetessä. Kiinteistöltä Laivajärven louhimo on otettavaa noin 647 000 m³ ja määräalalta kiinteistöstä Mäki noin 223 000 m³. Ottamista jatketaan olemassa olevalla alueella ennen siirtymistä laajennusalueelle. Pintamaat läjitetään ottamisalueelle.

Ottamisalueen reunoille louhitaan porrastus tasolle +18 (N₂₀₀₀), jota vasten alueen luiskat tuetaan maisemoinnin helpottamiseksi. Porrastuksen tasosta +18 (N₂₀₀₀) alaspäin tasolle -10 (N₂₀₀₀) kallioseinämät jätetään 7:1 louhintakaltevuuteen.

Louhinta käsittää panostusreikien poraamisen kallioon hydraulisella poravaunulla sekä porareikien panostamisen ja kallion räjäyttämisen. Räjäytyksestä jäävien mahdollisten ylisuurien lohcareiden rikotuksessa käytetään hydraulisella iskuvasaralla varustettua kaivinkonetta. Irrotettu kalliokiviaines murskataan paikalle tuotavalla siirrettävällä murskauslaitoksella. Murskauslaitos sijoitetaan aluksi maanpinnantasolle. Kun louhoksen alatasolle tulee riittävästi tilaa, voidaan murskauslaitos siirtää sinne. Valmiit murskelajikkeet varastoidaan alueelle varastokasoihin, joista ne kuljetetaan käyttökohteisiinsa. Louhetta voidaan myydä myös sellaisenaan. Ottamisjärjestys alueen sisällä tarkentuu toiminnan edetessä. Muun muassa kiviaineksen laatu ohjaa tarkemmin louhinnan etenemistä.

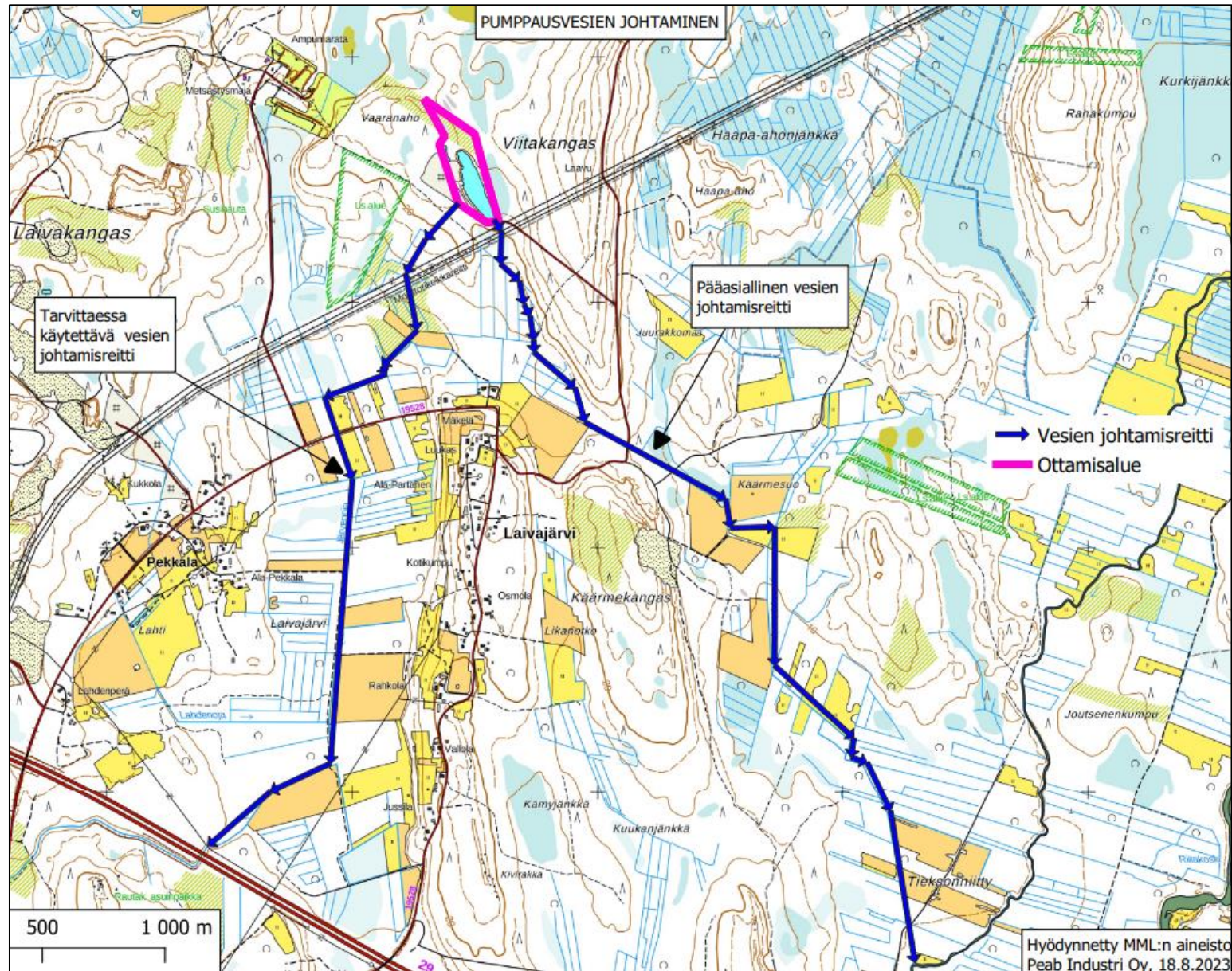
Louhoksen tyhjennys ja tyhjennys- sekä kuivanapitovesien johtaminen

Ympäröivä maanpinta nousee hankealueen itä- ja länsipuolella ja siten louhokseen kertyy sade- ja valumavesiä varsinaista louhosaluetta laajemmalla alueella. Toiminta alueella on jaksoittaista eikä louhosta pidetä koko aikaa tyhjänä vedestä ja siten louhoksessa vesipinnan taso nousee toimintajaksojen välillä. Vesipinta tulee ottotoiminnan päätyttyä nousemaan korkeammalla kuin aiemmin on oletettu ja se seurannee pohjavesiputken P2 tasoa.

Ennen toimintajakson aloittamista louhos tyhjenetään vesistä pumpaamalla. Vesipinta on ollut syksyllä 2022 noin tasolla +20 (N₂₀₀₀). Tyhjennyspumppauksien aikana johdettava vesimäärä on enintään 6 000 m³ vuorokaudessa. Aikaisemmin johdettava vesimäärä on ollut enintään 4 000 m³ vuorokaudessa.

Louhoksen vedenpinta on kuitenkin nykyisellään noussut korkeammalle, kuin aikaisemmin on arvioitu, joten pumppausmäärää ja pumppausaikaa kasvattamalla voidaan louhos tyhjentää vedestä kohtuullisessa ajassa. Pumppauksen yhteydessä tarkkaillaan mahdollisuutta johtaa vesiä useampaan kohtaan vesien jakamiseksi tasaisemmin ympäristöön. Tyhjennyspumppauksessa käytetään tarpeen mukaan useampaa (2–3) pumppua. Louhoksen tyhjentämisen jälkeen sinne kertyvää pinta- ja pohjavettä pumpataan ja johdetaan ojiin louhoksen kuivanapidon edellyttämä määrä toimintajakson ajan.

Pumppausmääriä säätämällä ja ojien kunnossapidolla huolehditaan siitä, ettei louhoksen vesien johtamisesta aiheudu vahinkoa tai tulvimista ojissa, joihin vedet pumpataan. Ojien kunto tarkastetaan ennen pumppauksen aloittamista ja tarvittaessa ojia kunnostetaan ennen tyhjennyspumppauksen aloittamista. Seuraavassa kuvassa on esitetty louhoksen tyhjennys- ja toiminnan aikaisen louhoksen kuivanapitovesien johtamisreitit.

Louhokseen kertyneen veden laatu

Ennen louhinnan aloittamista on pumppausvesien johtamiseen käytettävästä metsäojituksesta otettu vesinäyte 29.8.2001. Louhokseen kertyneestä vedestä on otettu näyte ensimmäisen kerran 2.10.2003. Kyseisten tulosten perusteella veden laatu on hyvä ja haitallisten yhdisteiden sekä alkuaineiden määrät ovat pieniä ja vesi merkittävästi puhtaampaa kuin metsäojasta vuonna 2001 otetun näytteen vesi. Louhokseen kertynyttä vettä on tutkittu lisäksi vuosina 2017, 2019 ja 2023.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty louhokseen kertyneen veden laatu-tietoja vuosilta 2003, 2017, 2019 ja 2023.

Näytepiste	PVM	pH	sähkön- johtavuus mS/m	haju	väri mg/IPT	sameus FTU	CODMn mg/l	Cl mg/l	NH4-N µg/l	Fe µg/l	Mn µg/l	NO3-N µg/l	NO2-N µg/l
Oja	29.8.2001	6,9	20	rauta	110		19	1,5	11	920	76		
Louhosvesi	2.10.2003	8,2	48,1		30	7,4	2,6		36	580	24	5300	32
Louhosvesi	30.10.2017	8,3			56		5,3	2,7		1800	410		
Louhosvesi	17.9.2019	8,26	46	hajuton	10		4,3	1,8		66	6,3	2700	

Analyysitulokset 14.12.2023				
		Pinta	Puoliväli	Pohja
Analyysi	Yksikkö	Tulos	Tulos	Tulos
pH		8,0	8,0	7,8
Sähkönjohtavuus	mS/m	37	37	38
Alkaliniteetti	mmol/l	3,63	3,58	3,74
Happi, liuennut	mg/l	11	11	5,8
COD _{Mn}	mgO ₂ /l	4,6	4,0	4,5
Kloridi	mg/l	1,7	1,6	1,7
Sameus	FTU	0,55	0,56	0,57
Väri	mgPt/l	14	14	11
Haju		Hajuton	Hajuton	Hajuton
Kiintoaine	mg/l	1,0	1,1	1,2
Typpi (N)	µg/l	220	230	260
Ammoniumtyppi	µg/l	16	15	8,9
Nitraattityppi	µg/l	27	28	89
Nitriittityppi	µg/l	alle 2	alle 2	alle 2
Fosfori	µg/l	3,1	alle 3	3,2
Rauta	µg/l	97	79	37
Mangaani	µg/l	15	11	30

Verratessa tuloksia talousveden laatuvaatimuksiin ja -suosituksiin, (pH 6,5–9,5, sähkönjohtavuus 250 mS/m, kemiallinen hapenkulutus COD_{Mn} 5 mg/l, kloridi 100 mg/l, rauta 400 µg/l, mangaani 100 µg/l, nitraattityppi 11 000 µg/l ja nitriittityppi 150 µg/l) voidaan louhokseen kertyneen veden todeta monelta osin täyttävän myös talousveden vaatimukset.

Kloridin osalta tulosta voi verrata myös pohjaveden laatonormeihin (25 mg/l) ja todeta, että kloridipitoisuus on merkittävästi laatonormia pienempi. Pohjaveden ympäristölaatonormilla tarkoitetaan vahvistettua pilaavan aineen pitoisuutta pohjavedessä.

Hankealueen nykytila

Hankealueella on ollut kiviainesten ottamistoimintaa reilun 20 vuoden ajan. Toiminta alueella on ollut varsin vähäistä. Alueella on nykyisten lupien aikana toimittu vain vuosina 2017 ja 2019. Lähimmät asuinrakennukset ovat hankealueen eteläpuolella Laivajärventien varrella noin 650 metrin etäisyydellä kiinteistön Laivajärven louhimon rajasta.

Hankealueen viimeistely ja jälkihoito

Maanpinta on louhoksen ympärillä tasolla +24–+26 (N₂₀₀₀). Reunat luis-kataan 1:3 kaltevuuteen tasolle +18 (N₂₀₀₀) saakka. Lopullinen vesipinta on tasolla +20 (N₂₀₀₀), joten luiskarakenne ulottuu kaksi metriä vesipinnan alapuolelle. Tasosta +18 (N₂₀₀₀) alaspäin tasolle -10 (N₂₀₀₀) kallioseinämät jätetään 7:1 louhintakaltevuuteen.

Vesipinnan yläpuolinen luiskarakenne tehdään pintamaista. Veden alle jäävien luiskarakenteiden teossa ei käytetä humuspitoisia maita. Louhokseen kulkeva ajoluiska jää alueelle myös toiminnan loputtua. Ajoluis-kan kaltevuus on 1:8 ja leveys noin 18 metriä. Alueen tasauksessa ja muotoilussa käytetään ainoastaan puhtaita maa-aineksia. Kun hakija on toteuttanut alueen jälkihoidon, toimitetaan valvovalle viranomaiselle pohjavesialtaan syvyystiedot sekä kartta alueesta. Ottamistoiminnan päättyessä alueelle muodostuu noin 30 metriä syvä vesiallas ja ympäröivän alueen annetaan metsittyä luontaisesti.

Vesistötiedot

Kuivatusvedet johdetaan ojituksia pitkin louhoksen lounaisosasta Ruonanojan ja Kyläjoen kautta Perämereen sekä eteläosasta ojituksia pitkin Vehkaojan, Tieksonjoen ja Kaakamajoen kautta edelleen Perämereen.

Pohjaveden tila

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue on suunnittelualueesta noin 700 metrin päässä lännessä oleva II-luokan Laivakankaan pohjavesialue (1285110). Kohteen läheisyydessä ei ole vedenottoamoita, luonnontilaisia lähteitä tai yksityistalouksien kajoja.

Pohjavesiputken P2 korkotieto on ollut aiemmin virheellinen. Aiemmin putken pään on kerrottu olevan tasossa +20,62 (N₆₀), mutta kesällä 2022 putken tarkastusmittauksessa on huomattu, että se on oikeasti +24,62 (N₆₀). Kun lisäksi huomioidaan korkeusjärjestelmien välinen erotus (40 cm), on korjattu mitta + 25,02 (N₂₀₀₀). Toteutetun tarkkailun perusteella pohjaveden pinta on ollut ottamisalueen kaakkoispuolella sijaitsevassa pohjavesiputkessa P1 keskimääräisesti tasolla + 15,58 (N₂₀₀₀) ja länsilaidalla putkessa P2 tasolla +22,66 (N₂₀₀₀). Pohjavedenpinnan korkeudet myötäilevät maanpinnan korkeuksia alueella. Putken P1 ympärillä maanpinta on noin tasolla +20 ja putken P2 ympärillä noin tasolla + 24. Pohjavesiputket on esitetty suunnitelmakartoissa. Seuraavassa taulukossa on esitetty pohjaveden pinnan korkeudet pohjavesiputkissa P1 ja P2 vuosina 2002–2022.

Havaintopiste	uusi P1	P2
pp tai 0-piste(N ₂₀₀₀)	17,17	25,02
ka	15,58	22,55
min	13,37	20,73
max	16,03	24,59
PVM		
		24,09
20.5.2002		24,59
18.7.2002		23,49
2.10.2003	15,49	22,78
31.8.2004	15,36	21,38
31.5.2005	15,64	23,5
29.3.2006	15,01	20,91
9.5.2007	15,85	23,6
11.9.2007	15,49	21,65
17.12.2007	15,7	jäässä,mp
4.9.2008	15,75	23,51
15.4.2009	15,23	jäässä,mp
26.6.2009	15,27	21,36
1.9.2009	15,11	21,8
13.11.2009	15,23	21,15
7.4.2010	15,22	jäässä,mp
16.6.2010	15,55	22,16
18.11.2010	15,61	23,01
12.4.2011	jäässä	jäässä,mp
7.9.2011	15,68	22,86
28.10.2011	15,58	23,33
31.5.2012	15,74	23,6
4.7.2012	15,86	23,61
21.9.2012	15,99	23,61
21.8.2013	15,96	21,15
15.5.2014	15,98	23,44
1.7.2014	15,95	21,81
4.9.2014	15,95	22,56
15.5.2015	15,99	23,68
27.8.2015	15,95	21,81
14.10.2015	16,03	23,34
14.4.2016	jäässä	jäässä,mp
31.8.2016	16,03	21,86
18.5.2017	jäässä	jäässä,mp
15.8.2017	13,37	23,38
30.5.2018	15,5	21,96
8.8.2018	14,81	20,86
6.6.2019	16	23,39
15.8.2019	15,15	20,86
26.5.2020	15,71	23,56
29.9.2020	16,02	23,11
29.5.2022	15,875	putki rikki
28.6.2022	15,76	22,5
21.9.2022	15,83	20,73

Hankkeen vaikutukset

Alueen läheisyydessä ei ole tunnistettu erityisiä luontoarvoja eikä suojeltavia lajeja. Hankealue ei sijaitse maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä eikä siellä sijaitse kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita eikä muinaisjäännöksiä.

Pohjavesipinnan tarkkailutulosten perusteella louhoksen tyhjentämisellä ei ole ollut pysyvää tai merkittävää vaikutusta pohjavesipinnan tasoon. Normaalisti toiminnasta ei aiheudu haitallisia päästöjä maaperään. Louhinnasta vapautuu jonkin verran räjähdysainesten sisältämiä nitraattiyhdisteitä ympäristöön sekä pinta- ja pohjavesiin. Louhinnan vaikutus saattaa näkyä pintavesissä kohonneina nitraattipitoisuuksina. Oikealla ja ammattitaitoisella panostuksella louhintatoiminnasta ympäristöön vapautuvien aineiden pitoisuudet ovat yleensä varsin pieniä. Tarkkailutulosten perusteella nitraattipitoisuuksissa ei ole ollut merkittävää nousua.

Hankealue kuuluu Kemijoen vesistöalueeseen ja sitä koskevat Kemijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma ja toimenpideohjelma vuosille 2022–2027. Toimenpideohjelmassa ei ole hakijan käsityksen mukaan kohdennettuja toimenpiteitä nyt kyseessä olevaan vesilain mukaiseen hankkeeseen. Tarkkailua toteutetaan kulloinkin voimassa olevien lupamääräysten mukaisesti. Hakijan käsityksen mukaan muilta osin vedenottoa koskevat toimenpiteet eivät sovellu käsiteltävään hankkeeseen. Hakija toteaa, että Tieksonjoen tarkkailua tehdään osana Kalkkimaan louhoksen tarkkailua. Vesilain mukainen hanke liittyy maa-ainesten ottotoimintaan, johon haetaan erikseen maa-aines- ja ympäristölupaa. Ympäristöluvassa on mahdollisuus määrätä tarkkailusta ja valvontaa tehdään kyseisiä lupia koskevan säätelyn mukaisesti. Nämä ovat vesienhoitoalueen toimenpideohjelman mukaisia toimia teollisuudelle ja hakijan käsityksen mukaan ne soveltuvat myös hakijan hankkeeseen. Koska hanketta koskevassa ottamistoiminnassa on kyse maakuntakaavassa ottotoimintaan varatusta alueesta, jossa otetaan kalliokiviainesta, näkee hakija, että ottotoiminta itsessään on toimenpideohjelman mukaista. Suunnitelma-alueella on vähäisissä määrin puustoa, eikä sen poistaminen ole vastoin uudistushakkuiden suojakaistat-toimenpidettä. Louhokseen kertyvä vesi on pääosin pohjavettä, johon on sekoittunut sade- ja sulamisvesiä. Hakijan arvion mukaan louhoksen tyhjennyspumppauksella ja vesien johtamisella ei ole vaikutusta vesienhoitoalueen toimenpideohjelmaan.

Intressivertailu

Alueella on ollut vastaavaa toimintaa jo 20 vuoden ajan. Haettavan maa-aines- ja ympäristöluvan myötä louhittavan alueen pinta-ala kasvaa vain noin 1,7 hehtaaria.

Hyödyt yleiselle edulle

Hankkeen yleisenä hyötynä voidaan pitää laadukkaan ja kovan kiviaineksen riittävyden turvaamisen Meri-Lapin alueen rakennuskohteisiin.

Ottamisalue sijoittuu Länsi-Lapin maakuntakaavassa (lainvoimainen 11.9.2015) Viitakankaan maa-ainesten ottoalueella (EO 2405). Länsi-Lapin maakunta- ja vesiselostuksessa todetaan kalliokiviaineksista seuraavaa:

”Länsi-Lapin kaava-alueen eteläosassa, Perämeren rannikkovyöhykkeellä, kiviainesten tarve on suuri ja siellä on runsaasti kalliokiviaineksen ottotoimintaa. Alueen kallioperä ja sen soveltuvuus kalliokiviainekseksi tunnetaan varsin hyvin ja toimintaa harjoittavat useat yhtiöt. Niiden toiminta on pääosin keskittynyt tietyille selkeästi rajatuille alueille, joilta saatava kalliokiviaines on laadultaan kohtalaista tai hyvää. Kalliokiviaineksen merkitys on alueellisesti suuri ja merkitys tulee edelleen kasvamaan.”

Hakijan käsityksen mukaan ottamisen kohdentaminen jo avatulle ja aluetta koskevassa maankäytön suunnittelussa ottamiseen varatulle alueelle on yleisen edun mukaista.

Menetykset yleiselle edulle

Pohjavesipinnan aleneminen ottamisalueen läheisyydessä on mahdollista veden pumppaamisen myötä. Ottotoiminnan päätyttyä ja alueen täytyttyä jälleen vedellä, tämä väliaikainen haitta poistuu. Hakija ei näe toiminnasta aiheutuvan pysyvää haittaa yleiselle edulle. Ottamisalueen vieressä ei ole maatalouskäytössä olevaa aluetta, joten ottamistoiminta ei rajoita alueiden maatalouskäyttöä. Toiminnalla ei rajoiteta alueen lähiympäristön käyttöä, joten vaikutukset alueiden käytön suhteen jäävät olemattomiksi. Ympäröivää maastoa voidaan käyttää kuten ennenkin.

Hyödyt yksityiselle edulle

Hanke mahdollistaa kiviainestoiminnan jatkuvuuden. Toiminnassa saadaan hyvälaatuista maa-ainesta rakentamisen ja kunnossapidon tarpeisiin resurssitehokkaasti pieneltä alueelta. Toiminnalla voidaan vastata alueen kiviaineskysyntään ja voidaan osaltaan pienentää tarvetta avata uusia kalliokiviaineesalueita. Hakija katsoo, että toiminnasta ei aiheudu sellaista haittaa, mikä estäisi toiminnan tai olisi saatavia hyötyjä suurempi.

Menetykset yksityiselle edulle

Veden pumppaamisesta aiheutuva vettäminen on mahdollista naapurikiinteistöillä.

Tarkkailu

Louhoksen tyhjennyspumppauksen yhteydessä vedestä otetaan lautanäyte tyhjennyspumppauksen loppuvaiheessa. Näyte otetaan poisjohdettavasta vedestä purkuputken päästä. Toiminnan ollessa käynnissä vedestä otetaan lautanäytteitä vuosittain sellaisina vuosina, jolloin alueella on toimintaa ja sen takia tehtäviä pumppauksia. Lisäksi näytteitä

otetaan, mikäli se koetaan tarpeelliseksi tai on syytä epäillä vedenlaadussa tapahtuneen muutoksia. Näytteet voidaan ottaa myös louhoksessa olevasta vedestä.

Luvan viimeisenä voimassaolovuotena keväällä vedestä otetaan laatu-näytteet vedenlaadun säilymisen varmistamiseksi. Näytteet otetaan louhoksessa olevasta vedestä. Louhoksessa olevista/poisjohdettavista vesistä analysoidaan: pH, sähkönjohtavuus, rauta (Fe), mangaani (Mn), NO₃-N, kloridi, väri, COD_{Mn}, haju ja öljy (tarvittaessa, mikäli esim. hajun perusteella epäillään vedessä olevan öljyä). Vesinäytteiden oton lisäksi pumpattavan veden laatua tulee tarkkailla aistinvaraisesti pumppausten aikana. Näytteiden analyysi suoritetaan akkreditoidussa laboratorioissa ja näytteen ottaa näytteenottoon perehdytetty henkilö.

Ottamisalueella on kaksi pohjaveden tarkkailuputkea P1 ja P2. Pinnan korkeutta tarkkaillaan keväällä ja syksyllä veden ollessa korkeimmillaan, lisäksi pinnankorkeutta mitataan kesällä, veden ollessa alhaisimmillaan, jotta saadaan tietoa louhoksen alimmasta pohjavedentasosta alueella. Tarkkailua jatketaan vuosi oton loppumisen jälkeen.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Ennen hakemuksen tiedottamista toimitetut täydennykset

Täydennys 24.3.2023

Hakija on täydennyksellään korvannut alkuperäisen yhteislupahakemusasiakirjan sekä täydentänyt hakemustaan tiedoilla naapurikiinteistöistä, tarkkailusuunnitelmalla, leikkaus- ja asemapiirustuksilla, louhosvesien tarkkailutuloksilla sekä hakemusasiakirjalla.

Täydennys 22.8.2023

Hakija on täydennyksellään korvannut 24.3.2023 toimittamansa hakemusasiakirjan sekä täydentänyt hakemustaan tiedoilla louhoksen kuivausvesien johtamisreiteistä ja kiinteistönomistajien yhteystiedoilla.

Täydennys 28.9.2023

Hakija on täydennyksellään korvannut 22.8.2023 toimittamansa kiinteistönomistajien yhteystiedot.

Täydennysten tiedot on esitetty tarpeellisilta osin edellä tämän päätöksen kertoelmaosassa.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat henkilötietoja sisältävät asiakirjat pois lukien lupaviranomaisen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi> 10.10.2023–16.11.2023. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös yleisessä tietoverkossa Tornion kaupungin

verkkosivuilla. Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu sanomalehdessä Lounais-Lappi.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnot Lapin elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen (jäljempänä ELY-keskuksen) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Tornion kaupungilta ja sen ympäristönsuojelu-, terveydensuojelu- ja kaavoitusviranomaisilta.

Lausunnot

1) Lapin ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Sovellettava lainsäädäntö

Vesilain (587/2011) 3 luvun (luvanvaraiset vesitaloushankkeet) 2 §:n 1 momentin ja sen kohtien 1 ja 2 mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä taikka pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos: 1) aiheuttaa tulvan vaaraa tai yleistä vedenvähyyttä; 2) aiheuttaa luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista.

Vesilain 3 luvun 3 §:n 1 momentin kohdan 2 mukaan 2 §:ssä tarkoitettuista seurauksista riippumatta vesitaloushankkeilla on aina oltava lupaviranomaisen lupa, jos: 2) veden ottaminen vesihuoltolaitoksen tai vesihuoltolaitokselle vettä toimittavan tarpeisiin taikka siirrettäväksi muualla käytettäväksi, muu pohjaveden ottaminen, kun otettava määrä on yli 250 m³ vuorokaudessa sekä muu toimenpide, jonka seurauksena pohjavesiesiintymästä poistuu muutoin kuin tilapäisesti pohjavettä vähintään 250 m³ vuorokaudessa.

Vesilain 3 luvun 8 §:n 1 momentin mukaan lupa myönnetään toistaiseksi tai erityisistä syistä määräajaksi. 8 §:n 2 mukaan toistaiseksi voimassa olevassa luvassa on määrättävä aika, jonka kuluessa vesitaloushanke on toteutettava ja toteuttamiseen ryhdyttävä. Määräaika hankkeen toteuttamiselle saa olla enintään kymmenen vuotta ja toteuttamiseen ryhtymiselle enintään neljä vuotta.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 6 §:n mukaisesti toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläolovelvollisuus).

Ympäristönsuojelulain 47 §:n 1 momentin mukaan vesien pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskeva ympäristölupahakemus sekä samaa toimintaa koskeva vesilain mukainen lupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Ympäristönsuojelulain 47 a §:n 1 momentin mukaan, jos maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-ainelain (555/1981) mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on

käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

Kaavatilanne

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa esitetystä poiketen hankealue sijoittuu 14.12.2009 hyväksytyyn Tornion koko kaupungin yleiskaavan alueelle. Hankealue sijoittuu yleiskaavassa osoitetulle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M). Kaavamääräyksen mukaan alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä sekä haja-asutusluonteinen asuntorakentaminen. Yleiskaavaa koskevan yleismääräyksen mukaan pääkäyttötarkoituksen ohella alueella sallitaan myös muuta maankäyttöä edellyttäen, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan luvan myöntäminen suunnitellulle toiminnalle ei vaikeuta yleiskaavan toteutumista (VL 3 luku 5.1 § ja MRL 42.2 §).

Luonnonsuojelu

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksen mukaiselle hankealueelle, sen välittömään läheisyyteen tai suunniteltujen vedenpurkureittien alueelle tai niiden välittömään läheisyyteen ei sijoitu tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (2021/521) liitteen 3 (a) koko maassa rauhoitettujen kasvilajien esiintymiä, liitteen 4 uhanalaisten kasvilajien ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen II a ja IV a eläinlajien tai II b ja IV b kasvilajien havaintopaikkoja (30.10.2023 Lajitietokeskus).

ELY-keskus toteaa, että hakemuksen mukainen hankealue ei sijoitu luonnonsuojeluohjelmien alueelle, luonnonsuojelualueille eikä Natura 2000 -verkoston alueille. Läntisen vesien purkureitin läheisyyteen sijoittuu kuitenkin Tumalan yksityismaiden luonnonsuojelualue (YSA231647). ELY-keskus katsoo, että hakemuksesta ei käy ilmi, miten läntistä vesien purkureittiä käyttämällä voidaan varmistua, etteivät purkuvedet kerääny ojastoa myöten luonnonsuojelualueen eteläosaan. Hakijan tulee läntistä vesien purkureittiä käyttäessään varmistaa, ettei purkuvesiä pääse kerääntymään luonnonsuojelualueelle tai siten, että ne voisivat aiheuttaa haittaa luonnonsuojelualueen eliöstölle tai luontotyypeille.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan alueen luontoarvot eivät rajoita hakemuksen mukaisen toiminnan järjestämistä suunnitellulla alueella.

Pohjavesi

Suunniteltu louhosalue tai veden johtamisen reitit eivät sijoitu luokitelluille pohjavesialueille. Hakemuksen mukaan louhokseen kertyvä vesi on kuitenkin pääosin pohjavettä, johon on sekoittunut sade- ja sulamisvesiä.

Suunnitelma-aluetta lähin pohjavesialue sijaitsee noin 600 metrin etäisyydellä lännessä. Kyseessä on Laivakankaan (1285110) muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue (2-luokka). Pohjavesialueen

laskennallinen antoisuus on noin 1 000 m³/vrk. Pohjavesialueella sijaitsee useita tutkittuja vedenottamon paikkoja, joista suunnitelma-alueetta lähin sijaitsee pohjavesialueen keskiosassa, noin kahden kilometrin etäisyydellä suunnitelma-alueesta lounaaseen.

ELY-keskus katsoo, että ennalta arvioiden toiminnalla ei ole vaikutusta läheisen pohjavesialueen mahdolliseen vedenottokäyttöön.

Vesienhoito ja vesistövaikutukset

Hankkeen vaikutusalueen vesistöt

Lapin ELY-keskus toteaa, että louhos sijaitsee Tornionjoen vesistöalueella valuma-alueella 67.01.044 (Ruonanjoki). Louhoksen tyhjennysvedet on kuitenkin suunniteltu johdettavan ensisijaisesti Kaakamojoen vesistöalueelle valuma-alueelle 66.01.018 (Tieksonjoki). Vesien ensisijaisella johtamisreitillä sijaitsevista vesistöistä Tieksonjokea ja Kaakamojokea on tarkasteltu vesienhoidon suunnittelussa. Molemmat joet ovat tyydyttävän keskisuuria turvemaiden jokia (Kt-tyyppi) ja ne on luokiteltu vesienhoidon kolmannella suunnittelukaudella tyydyttävään ekologiseen tilaan. Sekä Tieksonjoen että Kaakamojoen veden laatuun perustuva fysikaalis-kemiallinen tila on välttävä johtuen välttävällä tasolla olevista korkeista kokonaisfosforin pitoisuuksista. Kokonaistypen pitoisuudet ovat nekin melko korkeita ollen tyydyttävällä tasolla.

ELY-keskus toteaa, että vaihtoehtoisella vesienjohtamisreitillä sijaitsevia vesistöjä, Järvenojaa, Ruonanojaa ja Kyläjokea ei ole tarkasteltu vesienhoidon suunnittelussa eikä niiden veden laadusta ole myöskään tietoja Vedenlaaturekisterissä. Rannikkovesimuodostumat Kemi sisä ja Tornio sisä on luokiteltu tyydyttävään ekologiseen tilaan. Molempien rannikkovesimuodostumien kaikki fysikaalis-kemialliset laatutekijät (kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, näkösyvyys) ja biologiset laatutekijät ovat tyydyttävässä tilassa.

Hankkeen vaikutukset vesienhoidon tilatavoitteisiin

Lapin ELY-keskus toteaa, että vesienhoidon yleisenä tavoitteena on estää pintavesien ja pohjavesien tilan heikkeneminen sekä pyrkiä kaikkien vesien vähintään hyvään tilaan. EU-tuomioistuimen ratkaisujen ja nykyisen oikeuskäytännön mukaan vesienhoidon tilatavoitteet ovat oikeudellisesti sitovia lupaharkinnassa. Ympäristötavoitteita tulkitaan ekologisen tilan osalta laatutekijäkohtaisesti siten, että kiellettyä tilan huononemista on jo yhdenkin laadullisen tekijän tilan huononeminen yhdellä luokalla, vaikka tämä huononeminen ei johtaisi pintavesimuodostuman luokan alenemiseen kokonaisuudessaan.

Hakijan arvion mukaan louhoksen tyhjennyspumppauksella ja vesien johtamisella ei ole vaikutusta vesienhoitoalueen toimenpideohjelmaan. Vesilupahakemuksen täydennyksen (24.3.2023) mukaan louhokseen kertyneestä vedestä on otettu muutamia yksittäisiä vesinäytteitä, joista on määritetty vaihtelevasti suppea valikoima analyysejä. Esimerkiksi kokonaistypen, kokonaisfosforin ja kiintoaineen pitoisuuksia ei ole määritetty ja sameus on mitattu ainoastaan yhdestä näytteestä. Kahdesta vesinäytteestä mitatut nitraattityypen (NO₃-N) pitoisuudet ovat hyvin kor-

keita (KA = 4 000 µg/l) verrattuna pintavesien pitoisuuksiin. Louhosvesiä vastaanottavan Tieksonjoen vuosien 2012–2022 keskimääräinen nitraattityppipitoisuus on ollut 235 µg/l ja kokonaistypen pitoisuus 1 057 µg/l. Kun lasketaan Tieksonjoelle sekoittumisepitoisuus käyttäen Tieksonjoelle vesistömallijärjestelmästä saatua keskivirtaamaa (MQ = 0,94 m³/s) sekä louhosvesien tyhjennyspumppauksen maksimivirtaamaa (6 000 m³/vrk = 0,069 m³/s), niin saadaan Tieksonjoen nitraattityypen sekoittumisepitoisuudeksi 493 µg/l. Louhosvesien pumppaus Tieksonjoen vesistöön nostaa siten Tieksonjoen nitraattipitoisuutta maksimissaan tasolta 235 µg/l tasolle 493 µg/l eli yli kaksinkertaiseksi.

Louhokseen kertyneestä vedestä ei ole määritetty kokonaistypen pitoisuuksia, mutta kokonaistyppeen sisältyvät kaikki typen eri esiintymismuodot kuten orgaaninen typpi, nitraatti ja ammonium. Nitraattitypestä osa voi hapettomissa olosuhteissa vapautua denitrifikaatiossa ilmakehään typpikaasuna. Louhosvedestä ei ole määritetty happipitoisuutta, joten olosuhteita denitrifikaatiolle on vaikea arvioida. Mikäli louhosveden kokonaistypen pitoisuutena käytetään mitattua nitraattityypen pitoisuutta (KA = 4 000 µg/l), niin louhosvesien johtaminen Tieksonjokeen nostaisi Tieksonjoen kokonaistypipitoisuuden maksimissaan tasolta 1 057 µg/l tasolle 1 259 µg/l eli 19 %. Tieksonjoen kokonaistypen pitoisuus säilyisi edelleen tyydyttävällä tasolla, sillä Kt-typin jokien kokonaistypen tyydyttävän tilan vaihteluväli on 900–1500 µg/l.

ELY-keskus katsoo, että yllä olevaan vaikutustarkasteluun liittyy huomattavaa epävarmuutta johtuen vähäisestä näytemäärästä ja suppeasta analyysivalikoimasta koskien louhosvesien laatua. Epävarmuudesta huolimatta voidaan arvioida, että louhosvesien johtaminen Tieksonjoen vesistöön ei todennäköisesti heikennä Tieksonjoen ekologista tilaa tai laatutekijäkohtaista fysikaalis-kemiallista tilaa typen osalta. Toisaalta louhoksen tyhjennysvesien johtaminen Tieksonjoen vesistöön voi jossain määrin heikentää Tieksonjoen hyvän tilan saavuttamisen mahdollisuuksia. VEMALA-kuormitusmallin perusteella vuosina 2013–2022 Tieksonjoen valuma-alueella vesistöön kohdistuvasta ihmistoiminnasta aiheutuvasta kuormituksesta noin 46 % on peräisin peltoviljelystä, 38 % metsätaloudesta ja 14 % haja-asutuksesta.

Ympäristönsuojelulain mukaisen luvan tarve

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan louhoksen tyhjentäminen vedestä ja tyhjennysvesien johtaminen Tieksonjoen vesistöön voi aiheuttaa ympäristönsuojelulain 47 §:ssä tarkoitettua vesien pilaantumisen vaaraa, jolloin alueelle suunniteltu toiminta tarvitsee myös ympäristönsuojelulain mukaisen luvan (YSL 47 § ja 47 a §).

Edellytykset louhoksen tyhjentämiseksi, pohjaveden pinnan alentamiseksi ja vesien johtamiseksi louhosalueen ulkopuolelle

Lapin ELY-keskus toteaa, että suunniteltu toiminta ei sijoitu pohjavesialueelle tai geologisesti arvokkaalle alueelle. Suunniteltua aluetta on käytetty aiemmin maa-ainesten (kalliokiviaines) ottamiseen, ja alueelle aiemmin myönnetty vesilain mukainen lupa on voimassa 30.9.2024 saakka.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksen mukainen toiminta voi alueella olla mahdollista. Lupaharkinnan yhteydessä on otettava huomioon edellä ja seuraavassa esitetyt asiat:

Pintavedet

Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pintavesien laatuun tai määrään. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis-, samentumis- tai muuta haittaa ympäristöön. Vesien johtamisen reitin kuntoa tulee seurata säännöllisesti ja tarvittaessa kunnostaa kyseistä ojastoa ennen vesien johtamisen aloittamista.

Tarkkailu

Hakijan esittämässä tarkkailusuunnitelmassa (30.9.2022) esitetään, että louhoksesta pois pumpattavan veden laatua tarkkaillaan tyhjennyspumppauksen yhteydessä ottamalla vedestä laatunäyte tyhjennyspumppauksen loppuvaiheessa. Näyte otetaan poisjohdettavasta vedestä purkuputken päästä. Toiminnan ollessa käynnissä vedestä otetaan laatunäytteitä vuosittain sellaisina vuosina, jolloin alueella on toimintaa ja sen takia tehtäviä pumppauksia. Lisäksi näytteitä otetaan, mikäli se koetaan tarpeelliseksi tai on syytä epäillä veden laadussa tapahtuneen muutoksia. Näytteet voidaan ottaa myös louhoksessa olevasta vedestä. Luvan viimeisenä voimassaolovuotena keväällä vedestä otetaan laatu näytteet vedenlaadun säilymisen varmistamiseksi. Näytteet otetaan louhoksessa olevasta vedestä. Louhoksessa olevasta/poisjohdettavasta vedestä analysoidaan: pH, sähkönjohtavuus, rauta (Fe), mangaani (Mn), nitraatti (NO₃-N), kloridi, väri, COD_{Mn}, haju ja öljy (tarvittaessa, mikäli esimerkiksi hajun perusteella epäillä veden laadussa olevan öljyä).

Tarkkailusuunnitelman mukaan myös pohjaveden pinnantasoa seurataan alueella olevista pohjaveden havaintoputkista P1 ja P2 kolme kertaa (keväällä, kesällä ja syksyllä) vuodessa. Pohjaveden pinnantarkkailua jatketaan vuosi ottamistoiminnan loppumisen jälkeen.

Tarkkailusuunnitelmassa esitetään lisäksi, että ennen ottamistoiminnan ja pumppaamisen aloittamista tarkistetaan myös veden johtamiseen käytettävien ojien kunto louhosalueen eteläpuolella ja ojien tarkkailua ja veden johtamista niissä jatketaan pumppauksen aikana viikoittaisilla tarkastuksilla. Poisjohdettavien vesien määrää tarkkaillaan pitämällä kirjaa pumppauspäivistä ja tunneista. Poisjohdetun veden määrä lasketaan arvioimalla kullakin kerralla käytettävän pumpun teho.

Lapin ELY-keskus toteaa, että ympäristönsuojelulain (YSL 6 §) mukaisesti toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvillääolovelvollisuus).

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan louhoksesta poisjohdettavasta vedestä tulisi ottaa näytteitä pikemminkin etu- kuin jälkipainotteisesti. Tyhjennyspumppauksen aikana näytteitä olisi syytä ottaa tyhjennyksen alku-, keski- ja loppuvaiheessa veden laadun vaihtelun selvittämiseksi. Veden laadun analyysivalikoimaa on tarpeen laajentaa siten,

että vesinäytteistä määritetään tarkkailusuunnitelmassa esitetyn lisäksi sameus, kiintoaine, kokonaisfosfori ja kokonaistyyppi.

ELY-keskus katsoo, että poisjohdettavien vesien määrää ja laatua tulee seurata säännöllisesti niinä vuosina, kun alueella on toimintaa. Lisäksi veden laadun seuranta tulee tehdä vesien johtamiseksi valitun reitin varrelta, jotta mahdollisia vesistövaikutuksia voidaan tarkkailla. Toiminnan loputtua louhokseen kertyvistä vesistä tulee ottaa vesinäyte vähintään kahtena lopettamista seuraavana vuonna.

ELY-keskus katsoo, että pohjavesiseuranta on mahdollista toteuttaa alueella olevista havaintoputkista, mikäli havaintoputket ovat sellaisia, että ne soveltuvat myös vesinäytteenottoon. ELY-keskus katsoo, että pohjaveden pinnantason (3 krt/vuosi) lisäksi myös pohjaveden laatua tulee tarkkailla alueella olevista pohjaveden havaintoputkista vähintään kerran ennen ottamistoiminnan alkamista, kerran ottamistoiminnan aikana ja kerran ottamistoiminnan päätyttyä.

Pohjavesinäytteenottoon sertifioidun tai pohjavesinäytteenottoon hyvin perehtyneen näytteenottajan tulee ottaa pohjavesinäytteet näytteenottovuosina kesäkuussa. Tehtävät veden laadun määritykset ovat vähintään: lämpötila, haju, maku, happi (mg/l), pH, sähkönjohtavuus, alkaliniteetti, sameus, öljyhiilivedyt (C₄-C₄₅, kevyet, keskiraskaat ja raskaat ja-keet, määritysraja 50 µg/l). Määritysmenetelmien tulee olla akkreditoituja tai menetelmien luotettavuus tulee osoittaa muulla tavalla. Näytteenoton yhteydessä tulee havainnoida pohjavedenpinnan taso.

ELY-keskus esittää, että vesien johtamisen vaikutusten seuraamiseksi hakijan tulee laatia tarkempi tarkkailuohjelma pohjaveden, pintaveden, poisjohdettavan vesimäärän ja vedenlaadun seuraamiseksi (VL 3 luku 11 §). Tarkkailuohjelma tulee laatia kolmen kuukauden kuluessa lupapäätöksen saatua lainvoiman ja toimittaa ajoissa ennen työn aloittamista Lapin ELY-keskukseen hyväksyttäväksi.

Analyysitulokset tulee toimittaa Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle välittömästi niiden valmistuttua. Yhteenvedo tarkkailun tuloksista toimitetaan seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Määritystulosten lisäksi tulee tarkkailuraportista ilmetä poisjohdettujen vesien määrä, tiedot pohjaveden pinnantasosta, näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, määrittelyn tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi.

Johtopäätökset

Lapin ELY-keskus arvioi, että suunniteltu toiminta hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle vesilain tarkoittamia haittoja, mikäli lupaharkinnassa huomioidaan edellä esitetyt asiat. ELY-keskus kuitenkin katsoo, että louhoksen tyhjentäminen vedestä ja tyhjennysvesien johtaminen Tieksönjoen vesistöön voi aiheuttaa ympäristönsuojelulain 47 §:ssä tarkoitettua vesien pilaantumisen vaaraa.

Lapin ELY-keskus myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskuk-selle. Lupapäätökseen tulee merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä.

Muistutukset

2) Alatornion Metsästysseura Ry

Alatornion metsästysseuralla on uusi porakaivo omalla tontilla (851–418–21–63). Entinen kaivo meni ilmeisesti kaivoksella olleiden räjäytysten takia pilalle ja kaivosta alkoi tullemaan likainen vesi. Uusi kaivo porattu vuonna 2021 ja nyt vaarana uusien räjäytysten takia tämänkin kai-von pilaantuminen.

Muistutus siltä varalta, että tällainen tapahtuu, niin saadaan vakuus siitä, että kaivoksella räjäytyksiä tekevä yritys korvaa Metsästysseuralle tulevat vahingot.

Selitys- ja hakemuksen täydennyspyyntö 22.11.2023

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakijalta selitystä annetusta lausunnosta ja muistutuksesta. Samalla aluehallintovirasto on pyytänyt hakijaa täy-dentämään hakemusta seuraavasti:

1. Hakijaa pyydetään huomioimaan ELY-keskuksen lausunnossa esittä-mät asiat ja antamaan oma näkemyksensä/arvionsa lausunnossa esi-tettyihin asioihin.
2. Esitys siitä, miten läntistä vesien johtamisreittiä mahdollisesti käytet-täessä varmistetaan siitä, ettei louhoksen tyhjennys- ja kuivanapitovesiä pääse kerääntymään Tumalan yksityismaiden luonnonsuojelualueelle (YSA231647) siten, että ne aiheuttavat haittaa luonnonsuojelualueen eliöstölle tai luontotyypeille.
3. Louhokseen kertyneestä vedestä on tehtävä seuraavat analyysit: pH, sähkönjohtavuus, haju, väri, sameus, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}), kloridi (Cl), ammoniumtyppi (NH₄-N), rauta (Fe), mangaani (Mn), nitraattityppi (NO₃-N), nitriittityppi (NO₂-N), kokonaistyyppi, koko-naisfosfori, kiintoaine, happipitoisuus (mg/l), lämpötila, alkaliniteetti ja öljyhiilivedyt (C4-C45, kevyet, keskiraskaat ja raskaat jakeet, määritys-raja 50 µg/l). Vesinäytteet on otettava pinnalta tai heti jääpeitteen alta, vesipatsaan puolivälistä ja pohjalta. Analyysitulosten lisäksi analyysitu-loksista on esitettävä myös perusteltu sanallinen tulkinta ja johtopäätök-set veden laadusta.
4. Esitys louhoksen tyhjennys- ja kuivanapitopumppauksista siten, että louhoksesta pumpattavat ja poisjohdettavat vedet eivät aiheuta Tiek-sonjoen vesistöön ympäristönsuojelulain 47 §:ssä tarkoitettua vesien

pilaantumisen vaaraa ottaen huomioon louhoksen tyhjennys- ja kiviainepitoisuuksien laatu, hetkittäinen poisjohdettavien vesien maksimimäärä ja hakemuksessa esitetyt vesien johtamisreitit.

Hakijan selitys ja hakemuksen täydennys 2.2.2024

Selitys

Hakija on selityksessään todennut seuraavaa:

1) Lapin ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Luonnonsuojelu

Peab toteaa, että alueen maastonmuotoja ja vesien virtausreittejä tarkastelemalla voidaan arvioida, etteivät lännen puoleiseen vesien purkureittiin johdettavat vedet todennäköisesti kerääny Tumalan yksityismaiden luonnonsuojelualueelle tai siten, että ne voisivat aiheuttaa haittaa luonnonsuojelualueen eliöstölle tai luontotyypille. Tästä varmistutaan ojien kunnossapidolla ja pumppausmäärää säätämällä, jolloin ojastoon johdettavat vedet eivät aiheuta vahinkoa tai tulvimista ojissa eikä siten veden kerääntymistä luonnonsuojelualueelle. Ojastoon johdettavan veden kulkeutumista seurataan tyhjennyspumppauksen aikana. Tarvittaessa pumppaus voidaan keskeyttää. Länsipuolen vesien purkureitti tulee ainoastaan kyseeseen, jos tyhjennyspumppauksen aikana vesien johtamiseen käytettävässä ojastossa havaitaan kunnostustarvetta, tai sen havaitaan aiheuttavan vettymishaittoja tai johtuvan ojastossa huonosti. Tällöin vesien pumppaus voidaan toteuttaa kokonaan tai osittain länsipuolen reittiä pitkin. Pumpattavan veden määrään voidaan vaikuttaa käyttämällä eri kokoisia pumppuja. Toimintajaksojen aikana länsipuolen vesien johtamisreittiä ei käytetä.

Vesienhoito ja vesistövaikutukset

Peab toteaa, kuten ELY-keskuskin on lausunnossaan esittänyt, ettei louhosvesien johtaminen todennäköisesti heikennä Tieksonjoen ekologista tilaa tai laatutekijäkohtaista fysikaalis-kemiallista tilaa. Tarkkailusuunnitelmaa voidaan toteuttaa ELY-keskuksen lausunnon kohdassa Tarkkailu esittämien täydennysten mukaisesti.

Hakija toteaa, että laskennassa käytettyihin arvoihin viitatussa täydennyksen taulukossa on puute vuoden 2017 näytteenoton osalta. Täydennyksessä liitteenä 9 olleesta vesientarkkailuraportista käy ilmi vuoden 2017 testausselesteesta, jossa nitraattitypen tulos on ollut 150 µg/l. Tämä tulos laskee huomattavasti lausunnossa käytettyä keskiarvoa (KA 4000 -> 2716,6) ja edelleen vahvistaa ELY-keskuksen ja Peabin yhteisestä ajatusta liittyen näytteenottomäärän vähäisyydestä johtuvaan epävarmuuteen, kun arvioidaan laskennallisesti pumppauksesta johtuvaa nitraattipitoisuuden vaikutusta Tieksonjoen vesistöön.

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan louhoksen tyhjentäminen vedestä ja tyhjennysvesien johtaminen Tieksonjoen vesistöön voi aiheuttaa ympäristönsuojelulain 47 §:ssä tarkoitettua vesien pilaantumi-

sen vaaraa, jolloin alueelle suunniteltu toiminta tarvitsee myös ympäristönsuojelulain mukaisen luvan (YSL 47 § ja 47 a §). Tähän asiaan Peab vastaa selityksen kohdassa 3 (Hakemuksen täydennys).

2) Alatornion metsästysseura ry

Peab toteaa, että muistutuksessa mainittua asiaa mahdollisesta louhintaräjähdyksen vaikutuksesta tilalla 851–418–21–63 sijaitsevaan porakainoon ei käsitellä vesilupapäätöksen yhteydessä, jossa tarkoituksena on hakea lupaa louhoksen tyhjentämiseksi vedestä, pohjaveden pinnan alentamiseksi sekä vesien johtamiseksi. Peab:n tietoon ei ole tullut, että louhintaräjähdytys olisi aiheuttanut muistutuksessa esitetyn porakainon rikoutumisen. Peab toteaa, että louhintaräjähdytysten ei arvioida aiheuttavan haittaa yli 600 metrin etäisyydellä ottamisalueesta olevalle porakainolle.

Hakemuksen täydennys

Hakemuksen täydennyspyynnön kohtiin 1 ja 2 on vastattu Peabin selityksessä ELY-keskuksen lausuntoon.

Täydennyspyynnön kohta 3. Louhokseen kertyneestä vedestä on otettu 14.12.2023 vesinäytteet (pinta, vesipatsaan puoliväli ja pohja). Eurofins Ahma Oy on tutkinut näytteet ja antanut tuloksista lausunnon veden laadusta. Lausunto löytyy tutkimustodistuksesta ja seuraavassa.

”Näytteet 693-2023-00055597 - 55599: Louhosvedestä tehdyn yksittäisen tutkimuksen perusteella havaitaan, että sähkönjohtavuus ja alkaliniteetti ovat koholla tyypilliseen luonnonveteen verrattuna ja toisaalta kloridipitoisuus on puolestaan matalampi. Tutkittujen orgaanisten haitta-aineiden (öljyhiilivedyt) pitoisuudet jäävät matalaksi, alle määritysrajojen. Tehtyjen tutkimusten perusteella ei tule esille haitta-aineita ympäristölle haitallisissa pitoisuuksissa.”

Täydennyspyynnön kohta 4. Peab esittää, ettei Tieksonjoen vesistöön aiheudu ympäristönsuojelulain 47 §:ssä tarkoitettua vesien pilaantumisen vaaraa, kun huomioidaan pinta- ja pohjavesitarkkailu, jota ELY-keskuksen lausunnossa edellytettiin, sekä Peabin esittämät toimet ojien kunnossapidosta ja ojaston pumppauksen aikaisesta tarkkailusta sekä mahdollisuudesta säätää pumppausmääriä ja tarvittaessa keskeyttää pumppaus.

Peab toteaa vielä vesienjohtamista koskevan ympäristöluvan tarpeen osalta seuraavaa. Ottamistoimintaa varten tullaan hakemaan maa-aines ja ympäristölupaa yhteislupakäsittelyssä Tornion kaupungin lupaviranomaiselta. Vesiluvassa voidaan Peabin käsityksen mukaan huomioida muun muassa vesien tarkkailuun- ja raportointiin liittyviä toimenpiteitä. Peab ei näin ollen näe tarpeelliseksi ympäristöluvan hakemista vesiluvan yhteydessä.

Mikäli ympäristölupa vesien johtamiseen koetaan kuitenkin tarpeelliseksi, Peabin käsityksen mukaan asia voidaan käsitellä maa-aines ja ympäristölupahakemuksen yhteydessä. Peab perustelee näkemystään sillä, että ilman maa-aines- ja ympäristölupaa ei muodostu mahdollisia

pilaantumisen vaaraa aiheuttavia vesiä, eikä niiden pumppaamiselle ja vesien johtamiselle ole tarvetta ilman louhintaa ja murskausta

Lapin ELY-keskuksen lausunto hakijan 2.2.2024 toimittamaan täydennykseen

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Lapin ELY-keskukselta lausuntoa erityisesti hakijan 2.2.2024 toimittamasta selityksestä/vastineesta hakemuksesta annettuun lausuntoon ja muistutukseen ja sen liitteenä olevasta lisätäydennyksestä koskien louhokseen kertyneen veden laatua.

Hakijan näkemyksen mukaan louhoksen tyhjentämisestä vedestä ja vesien johtamisesta Tieksonjoen vesistöön ei aiheudu ympäristönsuojelulain 47 §:ssä tarkoitettua vesien pilaantumisen vaaraa, kun huomioidaan pinta- ja pohjavesitarkkailu, jota ELY-keskuksen lausunnossa edellytettiin, sekä hakijan esittämät toimet ojien kunnossapidosta ja ojaston pumppauksen aikaisesta tarkkailusta sekä mahdollisuudesta säätää pumppausmääriä ja tarvittaessa keskeyttää pumppaus.

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Sovellettava lainsäädäntö

Vesilain 3 luvun 3 §:n 1 momentin kohdan 2 mukaan 2 §:ssä tarkoitettuista seurauksista riippumatta vesitaloushankkeilla on aina oltava lupaviranomaisen lupa, jos: 2) veden ottaminen vesihuoltolaitoksen tai vesihuoltolaitokselle vettä toimittavan tarpeisiin taikka siirrettäväksi muualla käytettäväksi, muu pohjaveden ottaminen, kun otettava määrä on yli 250 m³ vuorokaudessa sekä muu toimenpide, jonka seurauksena pohjavesiesiintymästä poistuu muutoin kuin tilapäisesti pohjavettä vähintään 250 m³ vuorokaudessa.

Vesilain 11 luvun 12 §:n 1 momentin mukaan, jos hanke sisältää sekä vesilain että ympäristönsuojelulain nojalla luvanvaraisia toimenpiteitä, sovelletaan, mitä lupahakemusten yhteiskäsittelystä säädetään ympäristönsuojelulain 47 §:ssä. 12 §:n 2 momentin mukaan vesilain mukainen lupahakemus ja samaa toimintaa tarkoittava ympäristönsuojelulain mukainen vesien pilaantumista koskeva hakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Lisäksi 12 §:n 3 momentin mukaan, jos vesilain mukaista hakemusasiaa käsiteltäessä ilmenee hankkeen edellyttävän myös ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa, lupaviranomaisen on määrättävä hakija tekemään kohtuullisessa ajassa ympäristölupahakemus uhalla, että vireillä oleva lupahakemus muussa tapauksessa jätetään tutkimatta.

Vesilain 11 luvun 13 §:n mukaan, jos hakemukset liittyvät läheisesti toisiinsa, lupaviranomainen voi käsitellä ne yhdessä, jos sitä on pidettävä tarkoituksenmukaisena eikä yhteinen käsittely kohtuuttomasti viivytä asian käsittelyä tai aiheuta muuta haittaa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 5 §:n 1 momentin kohdan 1) mukaan päästöllä tarkoitetaan ihmisen toiminnasta aiheutuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä, johta-

mista tai jättämistä yhdestä tai useammasta kohdasta suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään; ja kohdan 2) mukaan ympäristön pilaantumisen tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa mm. b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 6 §:n mukaisesti toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläolovelvollisuus).

Ympäristönsuojelulain 34 §:n 1 momentin mukaan valtion ympäristölupaviranomainen ratkaisee ympäristölupahakemuksen, jos: 1) toiminnalla saattaa olla merkittäviä ympäristövaikutuksia tai asian ratkaiseminen valtion ympäristölupaviranomaisessa muuten on perusteltua toiminnan laatu tai luonne huomioon ottaen; 2) muun kuin 1 kohdassa tarkoitettujen toiminnan ympäristövaikutukset saattavat kohdistua huomattavassa määrin sijaintikuntaa laajemmalle alueelle; 3) toiminta edellyttää ympäristöluvan lisäksi vesilain mukaista lupaa vesilain 3 luvun nojalla ja lupahakemukset on 47 §:n mukaan käsiteltävä yhteiskäsittelyssä.

Ympäristönsuojelulain 47 §:n 1 momentin mukaan vesien pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskeva ympäristölupahakemus sekä samaa toimintaa koskeva vesilain mukainen lupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Johtopäätökset

Luonnonsuojelu, vesien johtamisen reitit

Hakija toteaa vastineessaan, että läntistä purkureittiä käytettäessä vedet eivät todennäköisesti keräänty Tumalan yksityismaiden luonnonsuojelualueelle tai siten, että ne voisivat aiheuttaa haittaa luonnonsuojelun eliöstölle tai luontotyypille.

ELY-keskus katsoo, että vesien johtaminen on suunniteltava niin, ettei luonnonsuojelun eliöihin tai luontotyyppihin tule kohdistumaan vaikutuksia. Luvan hakijan on seurattava vesiä läntistä purkureittiä pitkin johtaessaan, että purkuvesiä ei pääse kerääntymään luonnonsuojelualueelle ja tarvittaessa keskeytettävä vesien pumppaaminen, mikäli on vaara vesien kerääntymisestä luonnonsuojelualueelle.

Hankkeen vaikutukset vesienhoidon tilatavoitteisiin ja ympäristönsuojelulain mukaisen luvan tarve

Hakijan esittämät lisätäydennykset koskien louhokseen kertyneen veden laatua (24.3.2023 täydennyksen taulukosta puuttunut nitraattityypin pitoisuus 30.10.2017 150 µg/l ja 14.12.2023 otetut näytteet) eivät muuta Lapin ELY-keskuksen aiempaa johtopäätöstä siitä, että louhosvesien johtaminen itäistä purkureittiä pitkin Tieksonjoen vesistöön ei todennäköisesti heikennä Tieksonjoen ekologista tilaa tai laatutekijäkohtaista fysikaalis-kemiallista tilaa typen osalta.

Louhosvesien laatuun ja vesien johtamisen vaikutuksiin liittyy kuitenkin huomattavaa epävarmuutta johtuen vähäisestä näytemäärästä, suppeasta analyysivalikoimasta ja veden laadun suuresta vaihtelusta. Jatkossa louhoksesta pois pumpattavan veden laadusta ja sen vaikutuksista alapuoliseen vesistöön saadaan luotettavampaa tietoa, mikäli tarkkailusuunnitelmaa toteutetaan Lapin ELY-keskuksen aiemmassa lousunnossa esittämien täydennysten mukaisesti.

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan edelleenkin ei kuitenkaan voida sulkea pois sitä, että louhoksen tyhjennysvesien johtaminen Tieksonjoen vesistöön voi aiheuttaa ympäristönsuojelulain 47 §:ssä tarkoitettua vesien pilaantumisen vaaraa (YSL 5 §, 6 §, 34 §), jolloin toiminta ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tarvitsee myös ympäristöluvan (VL 11 luku, 12 §, 13 §).

ELY-keskus toteaa lopuksi, että alueelle suunnitellulla, eri lakien (maaineslaki, ympäristönsuojelulaki, vesilaki) mukaan luvitettavilla toiminoilla on keskinäinen yhteys, eikä yhden lain mukaisen luvan toimintaa voi toteuttaa ilman kahden muun lain mukaista lupaa. ELY-keskus myös katsoo, että toiminnan vaikutukset voivat olla merkittäviä siten, että ne voivat jossain määrin heikentää Tieksonjoen hyvän tilan saavuttamisen mahdollisuuksia. ELY-keskuksen näkemys on, että alueelle suunniteltu ympäristöluvanvarainen toiminta liittyy olennaisesti nyt haettavaan vesilain mukaiseen lupaan ja ne on siten käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä (YSL 47 §, VL 11 luku 12 § ja 13 §).

Hakemuksen täydennys 3.6.2024

Hakija on täydentänyt hakemustaan tiedoilla louhoksen vesitilanteesta ja pumppausmääräarviolla louhinnan ollessa käynnissä.

Täydennyksen mukaan toiminnan aikana louhokseen kertyy vähäisiä määriä sade- ja sulamisvesiä sekä pohjavettä. Arvion mukaan toiminnan aikana louhoksen pitämiseksi kuivana louhoksesta pumpataan edellä mainittuja vesiä 90–100 m³/vrk. Pumppausta tehdään vain, jos louhokseen on kertynyt riittävästi pumpattavia vesiä.

Hakemuksen täydennys 7.6.2024

Hakija on täydentänyt hakemustaan naapurikiinteistön Mäkivainio 851-418-24-9 suostumuksella louhinnan ulottamisesta kiinteistön rajaan saakka.

Hakemuksen täydennys 12.6.2024

Hakija on täydentänyt hakemustaan naapurikiinteistöjen Mäkivainio 851-418-24-9, Laivakangas 851-418-21-31 ja Mäki 851-418-21-52 suostumuksilla louhinnan ulottamisesta kiinteistöjen rajaan saakka.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Käsittelyratkaisu

Aluehallintovirasto hylkää Lapin ELY-keskuksen vaatimuksen ympäristönsuojelulain 47 §:ssä tarkoitetusta vesilain mukaisen hakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelystä.

Käsittelyratkaisun perustelut

Vesilain mukaisen hakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelystä säädetään ympäristönsuojelulain 47 §:ssä. Vesien pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskeva ympäristölupahakemus sekä samaa toimintaa koskeva vesilain mukainen lupahakemus ja hakemus tämän lain 34 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun käyttöoikeuden saamiseksi on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteiskäsittely ei ole tarpeen, jos toiminta edellyttää ympäristöluvan lisäksi pelkästään vesilain 4 luvun mukaista lupaa veden ottamiseen eikä veden ottamisen ja sen takaisin vesistöön päästämisen välillä ole välitöntä vesitaloudellista yhteyttä.

Jos lupa-asiaa käsiteltäessä ilmenee, että toimintaa varten on tarpeen myös vesilain mukainen lupa, luvan hakijan on lupaviranomaisen määräämässä kohtuullisessa ajassa tehtävä vesilain mukainen lupahakemus. Muussa tapauksessa vireillä oleva lupahakemus jätetään tutkimatta.

Tällä päätöksellä ratkaistussa hakemusasiassa on kysymys louhoksen tyhjentämisestä sinne kertyneestä vedestä sekä kyseisten vesien ja louhoksen kuivanapitovesien johtamisesta louhosalueelta ympäröiviin ojiin sekä edelleen Perämereen. Louhoksen toiminta on jaksottaista ja viimeksi siellä on ollut louhintaan liittyvää toimintaa vuosina 2017 ja 2019. Hakemuksen ja sen täydennyksen liitteenä (liite 11/liite 9) on toimitettu louhoksen vedenlaatutietoja niin ikään vuosilta 2017 ja 2019 sekä vuodelta 2023. Vuosien 2017 ja 2023 tulokset edustavat alueen pohjaveden metalli- ja ravinnepitoisuuksia. Erityisesti vuoden 2019 korkeat nitraattityypipitoisuudet ovat aluehallintoviraston käsityksen mukaan suurelta osin peräisen louhinnassa käytettävän räjähdysaineen sisältämästä ammoniumnitraatista. Hakija on todennut, että louhoksen kuivanapitovaiheessa louhokseen kertyviä hule- ja pohjavesiä kerätään pumppausyvennykseen, josta niitä pumpataan jaksottaisesti ojiin. Pumppausmäärät ovat tällöin 90–100 m³/vrk eli noin 1 l/s.

Edellä sanotun perusteella aluehallintovirasto on arvioinut, ettei tämän päätöksen pääasiallisen ja lupamääräysten sekä niiden perusteluiden mukaisesta vesien johtamisesta aiheudu ympäristönsuojelulain 47 §:ssä tarkoitettua vesien pilaantumisen vaaraa. Näin ollen vesilain mukaisen hakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittely ei ole tarpeen ja hakemus on käsitelty pelkästään vesilain mukaisena vesi-

talouslupahakemuksena. Lapin ELY-keskuksen vaatimus ympäristön-suojelulain 47 §:n tarkoittaman vesilain mukaisen hakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelystä on siten hylätty.

Pääasialtkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Peab Industri Oy:lle vesilain mukaisen määräaikaisen luvan Tornion kaupungissa sijaitsevalla kiinteistöllä Laivajärven louhimo (851–418–21–82) olevan avolouhoksen tyhjentämiseen vedestä ja pohjavedenpinnan alentamiseen sekä oikeuden johtaa avolouhoksessa olevia sekä toiminnan aikana avolouhokseen tulevia pinta- ja pohjavesiä hakemuksen mukaisesti louhosalueen ulkopuolelle olemassa oleviin metsäojiiin. Lupa ja oikeus ovat voimassa 10 vuotta tämän lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä. Ennakoimattoman edunmenetyksen varalta annetaan ohjaus.

Luvan saajan on noudatettava jäljempää ilmeneviä lupamääräyksiä.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Pohjavedenpinnan alentaminen ja veden johtaminen

1. Pohjaveden alentamisen saa toteuttaa hakemussuunnitelman ja sen liitteenä olevien, 30.9.2022 päivättyjen piirustusten "Maa-ainesten ottamissuunnitelma, Laivajärven louhimo, Mäki. Suunnitelmakartta, nykytilanne" MK 1:2 500", "Maa-ainesten ottamissuunnitelma, Laivajärven louhimo, Mäki. Leikkaukset A–A, B–B & C–C" MK 1:1 000/500" ja "Maa-ainesten ottosuunnitelma, Laivajärven louhimo, Mäki. Suunnitelmakartta, lopputilanne" MK 1:2 500 mukaisen ja laajuisen louhosalueen kuivanapitämiseksi.

2. Louhosalueella pohjavedenkorkeutta saa alentaa enintään tasoon $N_{2000} -10,0$ m saakka tapahtuvan louhinnan mahdollistamiseksi. Louhinnan loputtua pohjavesipinnan on annettava nousta takaisin luontaiseen tasoonsa.

3. Louhoksesta pumpattavat puhtaat kuivatusvedet on johdettava louhoksen etelä- ja länsipuoleisiin ojiin hakemuksen mukaisesti. Ojien kunto on tarkastettava ja ojat on tarvittaessa kunnostettava ennen louhoksen tyhjentämispumppauksen aloittamista. Tyhjentämispumppauksien aikana johdettava vesimäärä saa olla enintään 6 000 m³/vrk. Louhoksen tyhjentämisen jälkeen sinne kertyvää pinta- ja pohjavettä saa pumpata ja johtaa ojiin louhoksen kuivanapidon edellyttämän määrän.

Luvan saajan on huolehdittava pumppausmääriä ja pumppaussuuntia säätämällä sekä ojien kunnossapidolla siitä, ettei louhoksen vesien johtamisesta aiheudu vahinkoa tai tulvimista ojissa, joihin vedet johdetaan. Johdettaessa vesiä läntistä purkureittiä pitkin, on lisäksi huolehdittava

siitä, että vesiä ei pääse kerääntymään Tumalan yksityismaiden luonnonsuojelualueelle (YSA231647) tai että vesistä ei aiheudu haittaa luonnonsuojelualueen eliöstölle tai luontotyypeille. Tarvittaessa luvan saajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin ojien vedenjohtokyvyn parantamiseksi tai muihin toimenpiteisiin haittojen estämiseksi.

Poikkeukselliset tilanteet sekä viimeistely- ja maisemointityöt

4. Luvan saajan on viipymättä ilmoitettava onnettomuus- ja häiriötilanteista, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumista vesialueella tai pohjaveden pilaantumista, Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin pilaantumisen estämiseksi.

5. Louhoksen yläosan reunat on viimeistään louhintatoiminnan loputtua luiskattava kaltevuuteen 1:3 maanpinnalta noin kaksi metriä havaitun luonnontilaisen pohjavedenpinnan alapuolelle ja maisemoitava ympäristön sopeutuviksi ja alueella liikkuville turvallisiksi.

Vahinkojen estämiseksi louhosalue on aidattava ja merkittävä maastoon selvästi havaittavalla tavalla.

Viimeistely- ja maisemointityöt on tehtävä luvan voimassaoloaikana.

Luvan saajan on toimitettava vuoden kuluessa louhinta-alueen kunnostustyön päättymisestä louhoksen syvyystiedot esitettynä sopivamittakaavaisella kartalla Lapin ELY-keskukselle sekä Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Kunnossapito

6. Vesien johtamiseen käytettävien putkirakenteiden kunto on tarkastettava säännöllisesti ja ennen louhoksen tyhjennyspumppauksen aloittamista.

7. Luvan saajan on osallistuttava purkuojien kunnossapitoon siltä osin kuin kunnossapitotarve johtuu ottoalueen vesien johtamisesta. Lisäksi luvan saajan on osallistuttava ojien sekä Tieksojoen ja Kyläjoen laskukohtien kunnossapitoon siltä osin kuin kunnossapitotarve johtuu ottoalueen vesien johtamisesta.

Tarkkailu ja raportointi

8. Louhoksen seinämään on tehtävä riittävästi korkeusmerkkejä, joista louhintataso voidaan tarkistaa.

9. Luvan saajan on pidettävä kirjaa louhoksesta pumpatun veden määrästä esimerkiksi pumppujen käyntiaikojen ja käytettyjen pumppaustehojen perusteella tai muulla Lapin ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

10. Tyhjennyspumppauksen aikana luvan saajan on viikoittain tarkkailtava louhoksen kuivatusvesien johtamisreitien ojien kuntoa ja havainnoi-

tava samalla vedenkorkeutta ojissa. Louhinnan ollessa käynnissä louhoksen vesien johtamiseen käytettävien ojien kunto on tarkastettava vuosittain.

11. Louhosalueen pohjaveden korkeuksia on tarkkailtava alueella olevista pohjavesiputkista P1 ja P2 vähintään kolme kertaa vuodessa ja laatua vähintään kolme kertaa luvan voimassaolon aikana. Korkeusseuranta on aloitettava ennen tyhjennyspumppausta ja sitä on jatkettava vähintään vuosi ottotoiminnan päättymisen jälkeen. Pohjaveden laadunseuranta on tehtävä kesäkuussa otettavalla näytteellä ennen ottamistoiminnan alkamista, ottamistoiminnan aikana ja ottamistoiminnan päättyttyä. Pohjavedestä on tehtävä vähintään seuraavat määritykset: lämpötila, haju, maku, happi (mg/l), pH, sähkönjohtavuus, alkaliniteetti, saameus, öljyhiilivedyt (C₄-C₄₅, kevyet, keskiraskaat ja raskaat jakeet, määrittäjäraja 50 µg/l). Näytteenoton yhteydessä on havainnoitava myös pohjavedenpinnan taso.

12. Luvan saajan on ennen louhoksen tyhjentämistä, tyhjentämisen puolivälissä sekä tyhjentämisen loppuvaiheessa, toiminnan aikana ja kahtena vuotena toiminnan lopettamisen jälkeen selvitettävä louhoksessa olevan ja louhoksesta pois johdettavan veden laatu edustavien vesinäyttein. Hakemuksen liitteenä olevassa 30.9.2022 päivätystä tarkkailusuunnitelmassa veden laadun tarkkailussa esitettäväksi tehtävien analyysien lisäksi vesinäytteistä on tehtävä seuraavat määritykset: saameus, kiintoaine, kokonaisfosfori ja kokonaistyppi.

Lisäksi toiminnan aikana veden laadun seuranta on tehtävä säännöllisesti vesien johtamiseksi valitun reitin varrelta hankkeen vesistövaikutusten arvioimiseksi.

13 Raportointi on toteutettava hakemuksen liitteenä toimitetun, 30.9.2022 päivätyn, tarkkailusuunnitelman mukaisesti seuraavin lisäyksin:

- Analyysitulokset on toimitettava Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle heti tulosten valmistuttua.
- Tarkkailuraportissa on tulosten lisäksi esitettävä louhokselta poisjohdettujen vesien määrä, tiedot pohjaveden pinnantasosta, näytteenottopäivämäärät, näytteenottajat, näytteenottotavat, määritysten tehneet laboratoriot, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi.

14. Tämän päätöksen mukaisesti täydennetty yksityiskohtainen pohjaveden, pintaveden, louhokselta poisjohdettavan vesimäärän ja vedenlaadun käyttö- ja vaikutustarkkailu- sekä raportointisuunnitelma on toimitettava Lapin ELY-keskukselle hyväksyttäväksi vähintään kaksi kuukautta ennen louhoksen tyhjentämisen aloittamista. Suunnitelmassa on muun ohella esitettävä myös pohjaveden laadun näytteenottoajankohdat sekä toiminnan aikana louhoksesta pois johdettavan veden näytteenottokohdat vesien johtamiseksi valitun reitin varrelta sekä näytteenottoajankohdat.

Louhoksen tyhjentämisen ja kuivapidon sekä louhoksesta johdettavien vesien käyttö- ja vaikutustarkkailu voidaan toteuttaa myös osana maa-ainesten ottoluvassa ja ympäristöluvassa määrättävää tarkkailua.

Aloittamis- ja valmistumisilmoitus

15. Luvan saajan on ennakolta hyvissä ajoin ilmoitettava tyhjennyspumpppauksen aloittamisesta kirjallisesti Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

16. Louhinnan ja siihen liittyvän kuivatuspumpppauksen lopettamisesta sekä maisemointi- ja viimeistelytöiden valmistumisesta on ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 60 päivän kuluessa töiden ja toimenpiteiden päättymisestä lukien. Valmistumisilmoitukseen on liitettävä louhoksen syvyystiedot esitettynä mittakaavaltaan sopivalla kartalla.

OHJAUS ENNAKOIMATTOMIEN EDUNMENETYSTEN VARALTA

Mikäli tässä päätöksessä tarkoitettu toimenpiteestä aiheutuu edunmenetys, jota nyt lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa siten kuin vesilain 13 luvun 8 §:ssä on säädetty.

Mikäli tässä päätöksessä tarkoitettu toiminnasta on seurauksena veden saannin estyminen tai huomattava vaikeutuminen joltakin alueelta, luvan saajan on, ellei asiasta toisin sovita, viipymättä korvattava aiheuttamansa edunmenetys tai korvaukseen oikeutetun vaatimuksesta rahalla korvaamisen sijasta tehtävä tarpeelliset toimenpiteet vedensaannin turvaamiseksi.

RATKAISUN PERUSTELUT

Vesitalouslupahakemuksessa on kyse yli 20 vuotta sitten aloitetusta jaksottaisesta, pohjavesipinnan alapuolelle ulottuvasta kalliokiviaineksen louhinnasta, jota on tarkoitus laajentaa. Laajennusalue huomioon ottaen suunnitelma-alueen pinta-ala on noin 8,3 hehtaaria, josta varsinaisen louhosalueen pinta-ala on noin 5,8 hehtaaria. Hanke edellyttää vedellä täyttyneen avolouhoksen tyhjentämistä ja toiminnan aikaista kuivatuspumpppausta (pohjaveden pinnan alentamista) sekä louhoksen tyhjentämisen- ja kuivanapitovesien johtamista pois hankealueelta.

Pohjaveden pinnan alentaminen vähentää pohjaveden määrää ja laskee sen korkeustasoa louhosalueella ja sen ympäristössä. Tästä louhosta ympäröivän maaperän kuivumisesta aiheutuu luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista ja siten lupa on tarpeen vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 2) kohdan perusteella.

Vastaavasti kuivatusvesien johtaminen ojiin voi aiheuttaa vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 1) kohdan mukaista tulvan vaaraa, jos sitä ei toteuteta hallitusti. Näin ollen kuivatusvesien johtaminen edellyttää vesilain mukaista lupaa.

Aluehallintovirasto on myöntänyt nykyiselle toiminnalle vesilain mukaisen määräaikaisen luvan 26.8.2014 pohjavedenpinnan alentamiseen ja kuivatusvesien johtamiseen. Lupa on voimassa 30.9.2024 saakka. Luvan saaja on hakemuksessaan ilmoittanut, että hakemuksen mukaisella päätöksellä on sen lainvoimaiseksi tullessa tarkoitus korvata kyseinen vesilain mukainen lupa. Lupaa on haettu 10 vuodeksi.

Laivajärven louhos ei sijaitse tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla luokitellulla pohjavesialueella. Alueen maaperä koostuu lähinnä moreenista ja sen alla olevasta kalliosta, eikä se siten sovellu pohjaveden laajempaan hyödyntämiseen. Louhosalueen maaperässä ja sen läheisyydessä on pohjavettä, mutta ei vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua pohjavesiesiintymää.

Vesilain 5 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohdan ja 2 momentin mukaan hyödynsaajalle voidaan antaa oikeus johtaa vettä toisen ojaan, jos se on tarpeen alueen tarkoituksenmukaista kuivattamista varten. Edelleen 2 momentin mukaan oikeus johtaa vettä toisen putkiojaan voidaan antaa vain, jos veden johtaminen pois muutoin ei ole mahdollista ilman kohtuuttomia kustannuksia. Lain 5 luvun 7 §:n 1 momentin mukaan ojitus on lisäksi toteutettava niin, ettei toiselle kuuluvalla alueella aiheudu vahingollista vettymistä tai muuta edunmenetystä.

Louhoksen kuivatusvedet on aiemmin johdettu kokonaisuudessaan eteläistä reittiä Vehkaojan kautta Tieksonjokeen. Ojastoon pumpattava enimmäisvesimäärä on aiemmassa vesitalousluvassa ollut 4 000 m³/vrk (noin 46 l/s). Vesien pumppauksesta ei ole käytettävissä olevien selvitysten perusteella aiheutunut haittaa kyseisissä ojissa tai niiden kuivatusalueella.

Tällä päätöksessä luvan saajalle on edellä mainitun kuivatusvesien johtamisreitin lisäksi myönnetty oikeus johtaa kuivatusvesiä läntistä reittiä Järvenoja-Ruonanoja-Kyläjoki. Eteläinen reitti tulee jatkossakin olemaan ensisijainen kuivatusvesien johtamisreitti ja läntinen reitti on käytössä vain tarvittaessa, esimerkiksi ojien virtaamien tasaustilanteessa.

Päätöksen mukaisesti ojastoihin johdettavien kuivatusvesien enimmäismäärä nousee tasolle 6 000 m³/vrk (noin 69 l/s) eli kasvua aikaisempaan enimmäismäärään (4 000 m³/vrk) on 50 %. Kasvanut enimmäisvesimäärä on kuitenkin tarvittaessa mahdollista johtaa kahteen eri ojastoon. Otettaessa lisäksi huomioon asiassa saatu selvitykset koskien purkuojastojen kuntoa ja kunnossapitoa sekä pumppauksen jaksottamista ja pumppausajan pidentämistä ei kuivatusvesien enimmäismäärän kasvattamiselle ole vesilain mukaista estettä.

Veden johtaminen louhosalueelta pois ei ole käytännössä mahdollista muutoin kuin hakemuksessa kuvattuja ojastoja pitkin. Pumpattavien vesien johtaminen ojastoihin ja edelleen Tieksonjoen ja Kyläjoen kautta

Perämereen ei lupamääräyksissä määrätyllä tavalla toteutettuna aiheuta edunmenetystä toisten alueilla ja oikeus veden johtamiseen voidaan siten myöntää.

Luvan saaja on tässä päätöksessä velvoitettu ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin lupamääräyksen 4 mukaisesti, jos hakemuksessa ja tässä päätöksessä tarkoitetusta vesitaloushankkeesta aiheutuu pohjaveden määrän haitallista vähenemistä tai laadun heikkenemistä taikka purkuojien kunnossa ilmenee merkittäviä muutoksia. Lisäksi ennakoimattoman edunmenetyksen varalle on annettu ohjaus.

Louhosalueen pohjavesipinnan alentamisesta ja vesien johtamisesta lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla ei aiheudu yleiseltä kannalta katsottuna asutus- ja elinkeino-oloja huonontavaa veden saannin estymistä tai vaikeutumista laajalla alueella tai huomattavia vahingollisia muutoksia ympäristön oloissa tai luonnonsuhteissa.

Vesitaloushanke ei vaikeuta Kemijoen vuosille 2022–2027 laaditun vesienhoitosuunnitelman toteuttamista tai tavoitteiden saavuttamista. Kaavat eivät aseta estettä hankkeen toteuttamiselle eikä hankkeelle myönnetty lupa merkittävästi vaikeuta mahdollisten tulevien kaavojen laatimista hankealueella.

Tämän luvan mukaisesta hankkeesta (louhinnan edellyttämä pohjavedenpinnan alentaminen ja kuivatusvesien johtaminen ojiin) ei aiheudu ympäristönsuojelulain 5 §:ssä tarkoitettua ympäristön pilaantumista vesialueella tai sen vaaraa. Näin ollen annettavissa lupamääräyksissä ei ole tarpeen soveltaa ympäristönsuojelulakia.

Varsinaista louhostoimintaa (poraus, irrotus, lastaus) ja siihen liittyvää murskausta sekä muita mahdollisia aputoimintoja koskevan ympäristölupa-asian ratkaisee sijaintikunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ympäristöluvassa annetaan tarpeelliset määräykset louhinnasta ja murskaustoiminnasta aiheutuvista päästöistä johtuvan ympäristön pilaantumisen ja sen vaaran rajoittamisesta sekä tähän liittyvästä tarkkailusta ja raportoinnista. Näiden päästöjen rajoittamisen vähimmäisvaatimuksista on säädetty valtioneuvoston asetuksella 800/2010 (Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta).

Vesitaloushanke on tarpeen laadukkaan ja kovan kiviaineksen riittävyyden turvaamiseksi Meri-Lapin alueen rakennuskohteisiin. Alueella on ollut vastaavaa toimintaa jo 20 vuoden ajan. Kallion louhinnasta ja hakemuksen mukaisesta vesitaloushankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Näin ollen vesitaloushanke täyttää vesilain mukaiset vesitaloushankkeen luvan myöntämisen edellytykset ja lupa on siten myönnetty.

Lupa on myönnetty määräaikaisena hakemuksen mukaisesti. Mikäli hanketta edelleen muutetaan (kuivatussyvyys/-laajuus) siten, että tarve pohjavedenpinnan alentamiselle on pitempikestoinen tai hakemuksen mukaisesti laajentunut avolouhos on tyhjennettävä vedestä, on muutulle toiminnalle mahdollista hakea uutta vesilain mukaista lupaa.

Määräysten perustelut

1. Määräyksellä on rajattu hakemuksen mukainen alue, jolle pohjaveden alentamistoimenpide kohdistuu. Näin estetään, ettei kuivatusalueesta muodostu laajempaa kuin hakemuksessa on arvioitu.
2. Määräys on annettu hakemuksen mukaisen louhintasyvyyden mahdollistamiseksi.
3. Kuivatus- ja vesien johtamismääräyksellä varmistetaan, että louhoksen tyhjennyspumppauksesta ei aiheudu tulvan vaaraa tai muutakaan haittaa alapuolisien ojien varrella. Louhoksen tyhjentämispumppauksen aikainen enimmäisvirtaama (noin 69 l/s) on ennalta arvioiden mahdollista johtaa hakemuksen mukaisesti olemassa olevien ojien kautta. Haittojen estämiseksi luvan saaja on velvoitettu tarkastamaan ja tarvittaessa kunnostamaan ojat ennen louhoksen tyhjentämispumppauksen aloittamista ja seuraamaan ojien kuntoa ja tarvittaessa parantamaan niiden tilaa.
4. Ilmoitusvelvollisuudella varmistetaan, että valvontaviranomainen saa tiedon mahdollisista poikkeuksellisista tilanteista. Lisäksi se varmistaa osaltaan sen, että luvan saaja ryhtyy toimenpiteisiin tällaisista tilanteista aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.
5. Määräyksessä annetaan vesilain mukaiset määräykset maisemoinnista ja jälkihoidosta. Pohjavesipinnan palautumisen jälkeen alueelle muodostuu keinotekoinen, vesistöksi katsottava vesialue. Vesialue muodostuu kohtuullisen nopeasti luonnontilaisen kaltaiseksi, kun maisemointi tehdään määräysten mukaisesti. Määräys mahdollistaa, että osa louhoksen seinämistä on mahdollista jättää luiskaamatta. Tällä ei ole merkitystä vesialueen tulevan käytön kannalta. Sulkemista ja jälkihoitoa koskevia määräyksiä voidaan antaa myös ympäristöluvan ja maa-ainesluvan yhteydessä.
6. ja 7. Louhoksesta pumpattavien ja ojiin johdettavien pumppaus- ja johtamisjärjestelmien kunnon säännöllinen tarkastaminen on tarpeen vesitaloushankkeesta aiheutuvien haittojen estämiseksi.
- 8.–14. Tarkkailumääräyksillä varmistetaan, että hankkeesta ja sen vaikutuksista saadaan riittävästi tietoja.
15. ja 16. Sekä töiden aloittamista että toiminnan lopettamista koskeva ilmoitusvelvollisuus on tarpeen toiminnan valvonnan mahdollistamiseksi.

Sovelletut säännökset

Vesilain 2 luvun 7 §, 3 luvun 2 § 1 momentti, 4 §:n 1 momentin 2 kohta ja 3 momentti, 5 §, 6 §, 7 §, 8 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 18 § sekä 5 luvun 8 §:n 1 momentti ja 9 §:n 1 momentin 1) kohta ja 2 momentti.

Lausuntoon ja muistutukseen vastaaminen

Aluehallintovirasto on ottanut **Lapin ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen** vaatimukset huomioon määräyksistä 3 ja 9 ilmenevällä tavalla. Lisäksi aluehallintovirasto viittaa käsittelyratkaisuun ja sen perusteluihin.

Alatornion Metsästysseura ry:n muistutuksessa esitettyjen, louhintaräjätystä porakaivolle mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen ja niitä koskevien korvausten osalta aluehallintovirasto toteaa, että tämän lupasian yhteydessä ei käsitellä varsinaisesta louhinnasta ja siihen liittyvistä toiminnoista aiheutuvia vaikutuksia. Kyseiset asiat käsitellään ympäristö- ja maa-aineslupahakemuksen yhteydessä.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

Tämä lupa ei vapauta toiminnanharjoittajaa velvollisuudesta hakea maa-aineslaissa edellytettyä lupaa tai ympäristölupaa.

KÄSITTELYMAKSU

Ratkaisu

Käsittelymaksu on 5 925 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Perustelut

Maksun määräämisessä sovelletaan hakemuksen vireilletuloajankohdantana voimassa ollutta aluehallintovirastojen maksuista tammi-maaliskuussa vuonna 2022 annettua valtioneuvoston asetusta (1230/2021).

Valtioneuvoston asetuksen liitteen kohdan 3.2 taulukon mukaan muuta vesilain 3 luvun mukaista hanketta koskevan hakemuksen käsittelymaksu on 3 950 euroa. Valtioneuvoston asetuksen liitteen kohdan 3.2 taulukon alakohdan 3 mukaan maksu voidaan periä 50 prosenttia suurempana, jos työmäärä ylittää taulukossa mainitun työmäärän vähintään 50 prosentilla. Tässä tapauksessa työmäärä on ollut tavanomaista suurempi muun muassa useiden selitys- ja täydennyspyyntökertojen vuoksi, joten käsittelymaksu peritään 50 prosenttia suurempana. Käsittelymaksu on näin ollen 5 925 euroa.

Oikeusohjeet

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2022 (voimassa 1.4.2022-31.12.2022) (201/2022)

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2022 (voimassa 1.1.2022-31.3.2022) (1230/2021) 8 §

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista tammi-kesäkuussa vuonna 2023 (1396/2022) 8 §

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista heinä-joulukuussa vuonna 2023 (867/2023) 8 §

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista tammi-kesäkuussa vuonna 2024 (1171/2023) 8 §

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Päätös tiedoksi sähköpostilla

Tornion kaupunki

Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen / Meri-Lapin ympäristöpalvelut, Tornion kaupunki

Tornion kaupungin kaavoitusviranomainen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset

Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa ja sanomalehdessä

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lupaviranomaisen verkkosivuilla <https://ylupa.avi.fi>.

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Tornion kaupungin verkkosivuilla.

Päätöstä koskeva ilmoitus julkaistaan sanomalehdessä Lounais-Lappi.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Jaakko Pirttijoki

Turkka Rekola

Asian ovat ratkaissut ympäristöneuvos Jaakko Pirttijoki ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Turkka Rekola

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 669 tai 0295 017 500.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liite

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **31.7.2024**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).

- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Tämä asiakirja PSAVI/12246/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/12246/2022 har godkänts elektroniskt

Pirttijoki Jaakko 18.06.2024 10:30

Rekola Turka 18.06.2024 10:08